

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی

Agriculture and Natural Resources Governance

مقطع تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی)

کمیته حکمرانی

دفتره دانشگاه تهران

بسم الله

عنوان گرایش: -

نام رشته: حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی

دوره تحصیلی: تحصیلات تکمیلی

گروه تحصیلی: کشاورزی و منابع طبیعی

نوع مصوبه: تدوین

زیرگروه تحصیلی: اقتصاد و ترویج کشاورزی - منابع طبیعی

تاریخ تصویب: ۱۴۰۲/۰۶/۲۶

پیشنهادی: دانشگاه تهران

برنامه درسی تدوین شده دوره تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی) رشته حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی، در جلسه شماره ۹۶۵ به تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۶ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می شود.

ماده سه- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر قاسم عموعابدینی

معاون آموزشی

و دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دکتر رضا نقی زاده

مدیر کل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی

AGRICULTURE AND NATURAL RESOURCES
GOVERNANCE

مقطع کارشناسی ارشد

گرایش

حکمرانی کشاورزی	Agriculture Governance
حکمرانی منابع طبیعی	Natural Resources Governance

اعضای کمیته تدوین و بازنگری برنامه:

عضو هیات علمی دانشگاه تهران	دکتر آرمین توحیدی
عضو هیات علمی دانشگاه تهران	دکتر مهدی قربانی
عضو هیات علمی دانشگاه تهران	دکتر مریم افخمی
عضو هیات علمی دانشگاه تهران	دکتر مسعود یوسفی
عضو هیات علمی دانشگاه تهران	دکتر لیلا عوض پور

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه: معرفی کلی و تبیین برنامه درسی

دوره کارشناسی ارشد رشته حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی با استفاده از نظریه‌های رایج و مبتنی بر دانش بومی و بین‌المللی به بررسی چگونگی تعادل زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی در زمینه کشاورزی و منابع طبیعی می‌پردازد و به طور خاص، تمرکز بر روی راهبردها و ابزارهای حکمرانی کشاورزی پایدار و منابع طبیعی همچون جنگل، مرتع، بیابان، آب و خاک خواهد بود.

ب) اهداف

دوره کارشناسی ارشد رشته حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی با استفاده از نظریه‌های رایج و مبتنی بر دانش بومی و بین‌المللی به بررسی چگونگی تعادل زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی در زمینه کشاورزی و منابع طبیعی می‌پردازد و به طور خاص، تمرکز بر روی راهبردها و ابزارهای حکمرانی و مدیریت پایدار کشاورزی، جنگل، مرتع، بیابان، آب و خاک خواهد بود. هدف این رشته، تسلط علمی بر آخرین آثار علمی در خصوص حکمرانی کشاورزی و منابع پایه آب و خاک، احاطه یافتن بر روش‌های نوین و علمی سیاست‌گذاری و قانون‌گذاری در حکمرانی کشاورزی و بهره‌مندی از مبانی علمی حکمرانی کشاورزی به منظور تحلیل و حل مسائل در شرایط واقعی عرصه اجرایی کشاورزی و منابع پایه آب و خاک است که در این راستا از علم آینده‌پژوهی برای یافتن راهبردهایی در جهت گذار به حکمرانی موثر و مطلوب در عرصه کشاورزی و دستیابی به رهیافت‌های کلان برنامه‌ریزی در حکمرانی کشاورزی و نیز تربیت محققان مورد نیاز مراکز و موسسات پژوهشی و آموزشی دستگاه‌های اجرایی و غیر دولتی استفاده خواهد شد.

هدف از این رشته، تربیت پژوهشگران خبره به منظور شناسایی مسائل و تجزیه و تحلیل عمیق فرآیندهای مربوط به چالش‌های حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی است. به طوری که دانشجوی، دانش و مهارت‌های لازم را به منظور حل مسائل و تصمیم‌گیری در این حوزه به دست آورند. این رشته در دو زمینه حکمرانی کشاورزی و حکمرانی منابع طبیعی ارائه خواهد شد.

پ) اهمیت و ضرورت

فرایندهای زیست محیطی، به طور معمول تحت تأثیر توأمان متغیرها و مقیاس‌های مختلف مکانی و زمانی قرار دارند. این ویژگی اغلب درک، قضاوت و تحلیل اقتصادی ما را از تأثیر جداگانه هر یک از پارامترهای اکولوژیک با مشکل و چالش مواجه می‌سازد، به عبارت دیگر، حوزه عمل اکوسیستم‌ها بر اساس مرزهایی که انسان بنا به ملاحظات سیاسی و اجتماعی وضع کرده است، تفکیک شده‌اند. به این ترتیب محدوده مدیریت کشاورزی و منابع طبیعی بر اساس تقسیمات سیاسی کشورها، ایالت‌ها و استان‌ها، تعریف و ترسیم شده است. نتیجه این امر شکل‌گیری دست‌اندرکاران متعدد و مختلف با منافع متفاوت است که بر سر بهره‌برداری و استفاده بیشتر از کالاها و خدمات زمین با یکدیگر رقابت می‌کنند. ساختارهای ناکارآمد بخشی نگر موجب می‌شود تا بین دست‌اندرکاران هماهنگی و انسجام وجود نداشته باشد. نتیجه چنین وضعیتی اغلب بهره‌برداری بیش از ظرفیت منابع و ناتوانی در شناخت فرایندهای پویای اکوسیستم است. اخیراً دانشمندان برای اداره

چنین وضعیتی الگوی «حکمرانی منابع طبیعی و محیط زیست» را به جای الگوی «مدیریت» یا «حاکمیت دولتی» پیشنهاد کرده‌اند.

تحقق امنیت غذایی و خودکفایی در محصولات راهبردی کشاورزی و در عین حال حفاظت از منابع طبیعی و امنیت منابع پایه آب و خاک برای کشور ایران که در منطقه خشک و نیمه خشک قرار دارد، نیازمند ارائه کارکردها و راه‌حل‌های چندانگانه در بخش کشاورزی و منابع طبیعی است که این مهم با بهره‌گیری از علوم و تکنولوژی نوین امکان‌پذیر است. رشته حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی این امکان را برای سیاست‌گذاری، قانون‌گذاری و برنامه‌ریزی فراهم می‌سازد تا با توجه به پیچیدگی نظام‌ها اجتماعی-اکولوژیکی راهکارهای خردمندانه را در عرصه اجرایی پیشنهاد دهد. با توجه به پیچیدگی و در هم تنیدگی ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و محیط‌زیستی اهمیت و نقش اقدامات علمی برای تولید دانش تخصصی و کاربردی و همچنین تربیت نیروی انسانی متخصص در عرصه حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی محرز می‌گردد. به عبارتی با بهره‌مندی از شاخه علمی حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی نه تنها دانش لازم، بلکه نیروی انسانی متخصص تربیت می‌شود تا در حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی در سطوح مختلف بین‌المللی، ملی و محلی و در ابعاد هم‌بست منابع طبیعی، آب، انرژی و غذا الزامات لازم اجرایی شود. با توسعه دانش و تربیت نیروی کارآمد در این عرصه حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی، انتظار می‌رود تلاقی امنیت غذایی و امنیت منابع طبیعی مانند آب و خاک همسو با امنیت ملی تضمین گردد.

با توجه به اهمیت موضوع بیان شده و خلا متخصصین در مقطع کارشناسی ارشد در حوزه حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی، ضرورت دارد دانشگاه به عنوان رکن اصلی تولید علم و تربیت نیروی انسانی مورد نیاز در زمینه‌های مختلف، رشته حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی را راه اندازی و متخصصین مورد نیاز در این زمینه را تربیت نماید.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی (بر اساس جدول شماره ۱ تا ۳ آیین‌نامه تدوین و بازنگری برنامه‌های درسی)

جدول (۱)- توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع دروس
۱۰	دروس تخصصی الزامی
۱۶	دروس تخصصی اختیاری
-	دروس مهارتی-اشتغال پذیری
۶	پروژه/رساله / پایان‌نامه
۳۲	جمع

ث) نقش، توانایی و شایستگی مورد انتظار از دانش آموختگان:

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
شناخت حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی‌گرا) نهادهای مختلف تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر کشاورزی و منابع طبیعی	تحلیل سیستمی و تغییرات رژیم در نظام اجتماعی-اکولوژیک، شبکه اجتماعی و حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی، امنیت غذایی در ایران و جهان، حقوق و قوانین آب، منابع طبیعی و محیط زیست
آشنایی با کارآفرینی و تاب آوری	تاب آوری نظام اجتماعی - اکولوژیک، شبکه اجتماعی و حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی
مفاهیم پایه حکمرانی، رفتار حکمرانی، تحلیل سیستمی و تغییرات رژیم در نظام اجتماعی-اکولوژیک، مبانی انسانی حکمرانی	تحلیل سیستمی و تغییرات رژیم در نظام اجتماعی-اکولوژیک
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
ایجاد نگرش نظام‌مند و کل‌نگر نسبت به منافع ملی، امنیت ملی، قدرت ملی، تحولات اجتماعی-سیاسی و سیاست‌های کلی نظام	امنیت، منافع ملی و حکمرانی، امنیت غذایی در ایران و جهان، حکمرانی اسلامی
تعمیق نگرش اسلامی فراگیران در حوزه حکمرانی	حکمرانی اسلامی
توسعه دانش و مهارت فراگیران در حوزه حکمرانی	تحلیل سیستمی و تغییرات رژیم در نظام های اجتماعی-اکولوژیک، مبانی انسانی حکمرانی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

فرآیند پذیرش دانشجو به دو صورت: ۱. قبولی در آزمون کارشناسی ارشد که از طرف سازمان سنجش برگزار می‌شود و ۲. پذیرش از طریق شرایط مربوط به سهمیه استعدادهای درخشان دانشگاه امکان‌پذیر است. پذیرش از هریک از دو فرآیند فوق مستلزم داشتن شرایط زیر است:

- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی طبق مقررات جاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
 - داشتن مدرک کارشناسی در رشته‌های مهندسی کشاورزی (کلیه گرایش‌ها)، مهندسی منابع طبیعی (کلیه گرایش‌ها)، محیط زیست، آب، علوم اجتماعی، حقوق و علوم سیاسی، علوم جغرافیایی، اقتصاد، روان‌شناسی و علوم تربیتی و مدیریت از یکی از دانشگاه‌های داخل یا خارج مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از یکی از دانشگاه‌های داخل یا خارج مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- تبصره: داوطلبانی که دارای مدرک کارشناسی غیر از رشته‌های ذکر شده هستند در صورت قبول شدن در آزمون ورودی ملزم به گذراندن دروسی از دوره کارشناسی، حسب نظر گروه آموزشی هستند. البته دانشگاه در ارائه دروس جبرانی مسئولیتی ندارد، ولی می‌کوشد در این زمینه برای دانشجو تسهیلاتی فراهم سازد.
- دارا بودن شرایط خاص هر دانشگاه یا موسسه آموزش عالی مجری دوره در صورت اعلام قبلی

چ) شرایط، ضوابط و الزامات اجرا و گسترش رشته:

شرایط و الزامات اجرای رشته کارشناسی ارشد حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی اعم از اعضای هیات علمی متخصص، کلاس درس، آزمایشگاه به وسیله دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران فراهم شده است. در حال حاضر عامل محدود کننده ای برای توسعه و گسترش این رشته وجود ندارد. ضرورت گسترش این رشته در دانشگاه های مختلف کشور وجود اعضای هیات علمی متخصص و کلاس درس و آزمایشگاه های تخصصی در دانشگاه هدف است.

ه) زمینه های شغلی حال و آینده

رشته حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی برای اولین بار در کشور در دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران بنیان گذاری شده و پیش از این مسبوق به سابقه نبوده است. فارغ التحصیلان رشته حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی می توانند در طیف گسترده ای از سازمان ها و ادارات و همچنین موسسات علمی مشغول به کار شوند. وزارتخانه جهاد کشاورزی و سازمان های متبوع، سازمان محیط زیست و ادارات تابعه، مجلس شورای اسلامی، مجمع تشخیص مصلحت نظام و حتی بخش خصوصی ... می توانند مقاصد مطلوب برای فارغ التحصیلان این رشته باشد.

ی) جایگاه تمدنی، فرهنگی و اجتماعی (جایگاه رشته تحصیلی در حوزه تمدنی گذشته، حال و آینده و بافت فرهنگی و اجتماعی کشور)

کشاورزی و استفاده از منابع طبیعی در کشور ایران قدمتی چندین هزارساله دارد. بر اساس پژوهش های صورت گرفته منطقه داخلی فلات ایران در ۱۲ هزار سال پیش دارای کشاورزی نظام مند بوده است. در دوران ایران باستان کشاورزی پایه اصلی اقتصادی و اجتماعی جوامع بوده است. ابتکارات ایرانیان در فنون کشاورزی در دوران باستان منشاء تحول در تولید کشاورزی بوده است. احداث قنات و بهره برداری پایدار از آب های زیرزمینی از شناخته شده ترین اقدامات ایرانیان مخصوصا در مناطق خشک و نیمه خشک کشور بوده است. بنابراین انجام کشاورزی و بهره برداری از منابع طبیعی در کشور ایران سابقه طولانی داشته و سبب رشد تمدن و توسعه اجتماعی در ایران شده است.

با این حال حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی در ایران سابقه چندان طولانی ندارد. برای مثال تا زمان حکومت قاجار منابع طبیعی کشور به هیچ وجه مورد توجه دولت نبود و هیچگونه مدیریتی از نظر بهره برداری علمی و فنی صورت نمی گرفت و تشکیلاتی برای امور مربوط به جنگل، مرتع، شیلات، و محیط زیست تشکیل نشده بود. تشکیل وزارت فواید عامه در زمان حکومت فتحعلی شاه در سال ۱۲۰۲ شمسی را می توان سرآغاز توجه دولت به منابع طبیعی دانست. در ارتباط با حکمرانی کشاورزی نیز شرایط مشابهی در کشور وجود داشته به شکلی که تا پیش از دوره قاجاریه نامی از اداره فلاحه و یا وزارت فلاحه در متون تاریخی موجود نیست و تنها در زمان مظفرالدین شاه در سال ۱۲۶۹ بود که طبق تصویب نامه هیئت وزرا اداره ای به نام اداره کل فلاحه و تجارت تاسیس شد.

بخش کشاورزی و توجه به توسعه و عمران روستاها پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران همواره مورد اهتمام و تائید قانونگذاران، برنامه‌ریزان و دستگاه‌های اجرایی و محور توسعه اقتصادی و اجتماعی بوده است، هر چند کماکان عرصه کشاورزی و روستاها و مناطق عشایری دچار مشکلات و ضعف در برنامه ریزی هستند.

شکی نیست که امروزه نیز اقتصاد بخش قابل توجهی از جمعیت روستایی کشور بر کشاورزی و استفاده از منابع طبیعی استوار است. اجتماعات عمده روستاهای ایران بر پایه کشاورزی استوار است و گواه این مدعا خالی از سکنه شدن روستاهای است که کشاورزی به خاطر خشکسالی در آنها پایان یافته است. این افراد عمدتاً به شهرها مهاجرت نموده که خود سبب افزایش شغل‌های کاذب و ناپایدار در سطح شهرها می‌شود. در شمال کشور و همچنین در گستره زاگرس زندگی جوامع انسانی به منابع جنگلی وابسته است که این خود سبب شکل‌گیری فرهنگ‌های متنوع و آمیخته با طبیعت شده است.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱-۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی کارشناسی ارشد حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	پایان نامه		نظری	عملی		
۱	زراعت عمومی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۲	باغبانی عمومی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۳	بوم شناسی عمومی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۴	دامپروری عمومی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۵	اقتصاد منابع طبیعی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۶	جامعه، فرهنگ و طبیعت	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۷	مبانی ارزشگذاری اقتصادی کارکرد اکوسیستمی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۸	شناخت منابع طبیعی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۹	مشارکت مردمی و محیط زیست	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۱۰	مبانی ارزیابی اثرات توسعه	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۱۱	اقتصاد کشاورزی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۱۲	اصول ترویج کشاورزی پایدار و منابع طبیعی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۱۳	اصول آموزش کشاورزی پایدار و محیط زیست	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۱۴	اصول مدیریت آموزش و ترویج کشاورزی پایدار	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-

*: گذراندن حداکثر ۱۲ واحد از دروس جبرانی فوق به تشخیص استاد راهنما و با توجه به مقطع تحصیلی پیشین دانشجو امکان پذیر است.

جدول (۲-۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی* کارشناسی ارشد حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	پژوهشی		نظری	عملی		
۱	مبانی فلسفی: نقد و بررسی نظریه‌های حکمرانی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۲	خط مشی گذاری و ارزیابی خط مشی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۳	روش های حل مسائل حکمرانی: چالش ها و استراتژی ها ۱	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۴	حکمرانی و امنیت ملی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۵	حکمرانی اسلامی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۶	امنیت غذایی در ایران و جهان	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۷	شبکه اجتماعی و حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-

*: گذراندن ۱۰ واحد از دروس تخصصی فوق به تشخیص استاد راهنما و پیش زمینه تحصیلی دانشجو الزامی است.

جدول (۲-۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری* گرایش حکمرانی کشاورزی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	حقوق و قوانین آب، منابع طبیعی و محیط زیست	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۲.	اصول کارایی حکمرانی اقتصاد کشاورزی و منابع طبیعی	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۳.	آینده پژوهی در حکمرانی پیشرفته	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۴.	تحلیل سیستمی و تغییرات رژیم در نظام اجتماعی-اکولوژیک	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد
۵.	اقتصاد کلان	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۶.	توسعه پایدار روستایی	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۷.	کاربرد GIS در مطالعات حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد
۸.	مبانی انسانی حکمرانی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد
۹.	طبیعت، جامعه و قدرت اجتماعی	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۱۰.	حکمرانی فرامرزی و روابط بین الملل	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۱۱.	برنامه ریزی برای تغییرات محیطی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد
۱۲.	مبانی و چالش های محیط زیست	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۱۳.	مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۱۴.	حفاظت محیط زیست	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد
۱۵.	حفاظت مشارکتی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد

ندارد	ندارد	۳۲	۱۶	۲	۱	۱	۲	تحلیل سیستمی و تغییرات رژیم در نظام های اجتماعی- اکولوژیک	۱۶.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	اصول و مفاهیم نظام های سازگار پیچیده	۱۷.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	مبانی حکمرانی اطلاعات کشاورزی	۱۸.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	سیستم های پایدار غذایی	۱۹.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	اقتصاد توسعه کشاورزی	۲۰.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	جامعه شناسی مصرف	۲۱.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	کشاورزی، جامعه و محیط زیست	۲۲.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	مسائل جهانی سیاستگذاری غذایی	۲۳.

*: دانشجوی می تواند با نظر استاد راهنما، مسئله پژوهشی، پیش زمینه تحصیلی و تمایل خود ۱۶ واحد از دروس این جدول را انتخاب نماید.

جدول (۲-۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری* گرایش حکمرانی منابع طبیعی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱.	حقوق و قوانین آب، منابع طبیعی و محیط زیست	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۲.	اصول کارایی حکمرانی اقتصاد کشاورزی و منابع طبیعی	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۳.	آینده پژوهی در حکمرانی پیشرفته	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۴.	تحلیل سیستمی و تغییرات رژیم در نظام اجتماعی-اکولوژیک	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد
۵.	اقتصاد کلان	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۶.	توسعه پایدار روستایی	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۷.	کاربرد GIS در مطالعات حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد
۸.	مبانی انسانی حکمرانی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد
۹.	طبیعت، جامعه و قدرت اجتماعی	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۱۰.	حکمرانی فرامرزی و روابط بین الملل	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۱۱.	برنامه ریزی برای تغییرات محیطی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد
۱۲.	مبانی و چالش های محیط زیست	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۱۳.	مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی	۲	۲	-	-	۳۲	-	ندارد	ندارد
۱۴.	حفاظت محیط زیست	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد
۱۵.	حفاظت مشارکتی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	ندارد	ندارد

ندارد	ندارد	۳۲	۱۶	۲	۱	۱	۲	تحلیل سیستمی و تغییرات رژیم در نظام های اجتماعی-اکولوژیک	۱۶.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	تاب آوری نظام های اجتماعی-اکولوژیک	۱۷.
ندارد	ندارد	۳۲	۱۶	۲	۱	۱	۲	کارآفرینی پایدار در منابع طبیعی و محیط زیست	۱۸.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	اقتصاد منابع طبیعی تکمیلی	۱۹.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	اقتصاد محیط زیست تکمیلی	۲۰.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	علوم اجتماعی محیط زیست	۲۱.
ندارد	ندارد	۳۲	۱۶	۲	۱	۱	۲	ارزیابی و مدیریت محیط زیست	۲۲.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	انرژی، جامعه و طبیعت	۲۳.
ندارد	ندارد	-	۳۲	-	-	۲	۲	توسعه پایدار شهری	۲۴.

*: دانشجوی می تواند با نظر استاد راهنما، مسئله پژوهشی، پیش زمینه تحصیلی و تمایل خود ۱۶ واحد از دروس این جدول را انتخاب نماید.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

الف: عنوان درس به فارسی: مبانی فلسفی: نقد و بررسی نظریه‌های حکمرانی			
عنوان درس به انگلیسی:		Philosophical Foundations of Governance	
دروس پیش‌نیاز:		-	
دروس هم‌نیاز:		-	
تعداد واحد:	۲	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
تعداد ساعت:	۴۸		
نوع درس و واحد:		☐ پایه ☐ نظری ☒ تخصصی الزامی ☐ تخصصی اختیاری ☐ پروژه/رساله / پایان‌نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☒ مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

شناخت و تحلیل مفهوم حکمرانی از انتزاع تا انضمام

اهداف ویژه:

۱. اهداف شناختی:

- شناخت حکمرانی در نگاه پارادایم‌های گوناگون
- شناخت نظریه‌ها و انواع حکمرانی
- شناخت چالش‌های حکمرانی

۲. اهداف رفتاری:

- کسب توانمندی نقد و تحلیل زوایای گوناگون نگاه به مسئله حکمرانی
- کسب توانمندی ارائه مدل حکمرانی متناسب با چالش‌های حکمرانی در ایران

پ) سرفصل‌ها:

۱. تبارشناسی واژه حکمرانی
۲. حکمرانی در نگاه پارادایم‌های گوناگون
۳. حکمرانی حکمرانی
۴. حکمرانی در سیاستگذاری عمومی و مدیریت دولتی
۵. نظریه‌های حکمرانی
۶. انواع حکمرانی
۷. چالش‌های حکمرانی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کارگاه: بررسی چالش‌های حکمرانی در ایران

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادهی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. نجفی رستاقی، حیدر، و اسمعیلی گیوی، محمدرضا (۱۴۰۱). حکمرانی: رهیافت‌ها و فناوری‌ها، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۲. خان‌محمدی، هادی و خداپرست، عباس (۱۴۰۱). نظریه حکمرانی از منظر اندیشمندان، تهران: انتشارات سازمان جهاد دانشگاهی تهران.
۳. شفریتز، جی.ام، و هاید، آرت.سی (۱۴۰۰). پیشگامان مدیریت دولتی، ترجمه سیدمحمد مقیمی، امیرحسین عبدالله‌زاده و حسین ایمانی. تهران: انتشارات سمت.
4. Ansell, Christopher, Torfing, Jacob (2022). Theories of Governance, Edward Elgar Publisher.
5. Bevir, Mark (2010). Handbook of Governance, Sage Publication Ltd.

الف: عنوان درس به فارسی: خط‌مشی‌گذاری و ارزیابی خط‌مشی		
نوع درس و واحد	Policy Making and Policy Evaluation	
پایه ☐ نظری ☐	عنوان درس به انگلیسی:	
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	دروس پیش‌نیاز:	
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	دروس هم‌نیاز:	
پروژه/رساله/پایان‌نامه ☐	۲	تعداد واحد:
مهارتی-اشتغال‌پذیری ☐	۴۸	تعداد ساعت:
مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت و تحلیل خط‌مشی‌گذاری

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی:

- شناخت مبانی خط‌مشی‌گذاری عمومی
- شناخت نظریات تصمیم‌گیری در مدیریت
- شناخت مدل‌های خط‌مشی‌گذاری
- شناخت مبانی خط‌مشی‌گذاری مسائل حوزه‌های خاص مرتبط

۲) اهداف رفتاری:

- کسب توانمندی نقد و تحلیل شیوه تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری در مورد مسائل حوزه‌های خاص مرتبط
- کسب توانمندی بومی‌سازی مدل‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی متناسب با بافت اجتماعی ایران

مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ماهیت خط‌مشی‌گذاری و ارزیابی خط‌مشی
۲. نظریه‌های کلاسیک تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری عمومی
۳. انواع عقلانیت در تصمیم‌گیری عمومی
۴. نظریه مرحله‌ای خط‌مشی‌گذاری عمومی
۵. نظریه‌های شبکه‌ای و جریانات چندگانه خط‌مشی‌گذاری
۶. چارچوب‌های ارزیابی خط‌مشی عمومی
۷. ارزشیابی عملکرد دولت و حکومت
۸. آزمایشگاه خط‌مشی و حکمرانی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کارگاه: بررسی چالش‌های حکمرانی در ایران
سمینار: بررسی نحوه ارزیابی خط‌مشی عمومی حوزه خاص مرتبط

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. پورعزت، علی اصغر، برهانی، تهمنه، و فقیهی، محمدحسین (۱۴۰۱). آزمایشگاه خط‌مشی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۲. پورعزت، علی اصغر، و سیدرضائی، میریعقوب (۱۳۹۷). ارزشیابی عملکرد دولت و حکومت، تهران: انتشارات سمت.
۳. ساباتی، پل (۱۳۹۳). نظریه‌های فرآیند خط‌مشی عمومی، ترجمه حسن دناهی فرد، تهران: انتشارات صفار
۴. شفریتز و هاید (۱۴۰۰). پیشگامان مدیریت دولتی. ترجمه سید محمد مقیمی، امیرحسین عبدالله‌زاده، حسین ایمانی. تهران: انتشارات سمت.

5.

Thomas A. Birkland . (2019). An introduction to the policy process: Theories, concepts, and models of public policy making. London: Routledge.

الف: عنوان درس به فارسی: روش های حل مسائل حکمرانی: چالش ها و استراتژی ها ۱		
عنوان درس به انگلیسی:	Challenges & Strategies (1)	
دروس پیش نیاز:	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	☐ نظری ☐ پایه ☐ عملی ☒ تخصصی الزامی	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:	۴۸	پروژه / رساله / پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

فهم نسبت چالش ها و استراتژی ها از زوایای گوناگون

اهداف ویژه:

۱. اهداف شناختی:

شناخت استراتژی های رویارویی با چالش ها

۲. اهداف رفتاری:

کاربست اندیشه های نظری برای رویارویی با چالش های حوزه های خاص مرتبط

پ) سرفصل ها:

۱. مسئله یابی و خلاقیت

۲. همانندسازی

▪ شناخت منطق قیاس، استقراء، ابداعش و همانندسازی

▪ ساخت های همانندسازی

۳. دانش بومی

۴. تعارض

▪ دموکراسی عمیق: ایده و اجرا

▪ تاثیر تعاملی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

سمینار: ارائه تجربه ملی یا بین المللی کاربرد اندیشه های نظری برای رویارویی با چالش های حوزه خاص و بحث انتقادی در کلاس

ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۷۰ درصد

آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. رابرتسون، اس.یان (۱۴۰۰). حل مسئله: دیدگاه هایی از شناخت و علوم اعصاب، ترجمه: حسین زارع و لیلا مرادی. تهران: انتشارات نسل نواندیش.
۲. ریچی، تام (۱۳۹۶). مسائل مخاطره آمیز، آشفته گی های اجتماعی (مدل سازی پشتیبان تصمیم گیری به کمک تحلیل ریخت شناسانه). ترجمه نیلوفر هاشمی. تهران: انتشارات پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.

3. Short, Tim. (2015). *Simulation Theory: A psychological and philosophical consideration*. Psychology Press.
4. Lewis, M. (2018). *Inside the No (Five Steps to Decisions That Last)* (J. Woodhull, Ed.). Deep Democracy (Pty) Ltd.
5. Noveck, B. S. (2021). *Solving Public Problems: A Practical Guide to Fix Our Government and Change Our World*, Ylae University Press.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمرانی و امنیت ملی		
نوع درس و واحد	Governance and National security	
پایه ☐ نظری ☐	عنوان درس به انگلیسی:	
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	دروس پیش نیاز:	
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	دروس هم نیاز:	
پروژه/رساله/پایان نامه ☐	۲	تعداد واحد:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐	۴۸	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐ مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

فهم نسبت امنیت، منافع ملی و حکمرانی

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- شناخت مفاهیم حوزه امنیت و منافع ملی
- شناخت تطور و تحول مفهوم امنیت
- شناخت گفتن‌های امنیتی
- شناخت مفهوم امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط

اهداف رفتاری:

- کاربست اندیشه‌های نظری برای تحلیل جایگاه امنیت، منافع ملی و حکمرانی در نگاه علوم سیاسی، جامعه‌شناسی سیاسی، جغرافیای سیاسی و مدیریت دولتی
- کاربست اندیشه‌های نظری برای تحلیل چالش‌های مسئله امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط

پ: سرفصل‌ها:

۱. بررسی مفاهیم حوزه امنیت و منافع ملی
۲. بررسی تطور و تحول مفهوم امنیت
۳. بررسی، تحلیل و نقد گفتن‌های امنیتی
۴. مکاتب و نظریه‌های امنیت
۵. امنیت چندسطحی (فردی، محلی، فروملی، ملی، منطقه‌ای و جهانی)
۶. تحلیل مفهوم امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط
۷. بررسی نسبت امنیت، منافع ملی و حکمرانی در ایران
۸. نگاهی آینده‌پژوهانه به امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

سمینار: بررسی چالش‌های حوزه امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط
بازدید علمی: بازدید از یکی از دستاوردهای ارزنده مرتبط با امنیت ملی کشور

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. عبدالله خانی، علی (۱۳۹۰)، نظریه‌های امنیت معاصر، تهران: موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار، ایران.
 ۲. کاتزنشتاین، پیتر (۱۳۹۸)، فرهنگ امنیت ملی، تهران: دانشگاه عالی دفاع ملی.
 ۳. کریمی مله، علی و اکبر بابایی (۱۳۹۶)، امنیت ملی از منظر امام خمینی (ره)، تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.
 ۴. قالیباف، محمدباقر و مجید غلامی (۱۴۰۲)، منطق تحلیل پیچیدگی در دانش ژئوپلیتیک؛ حکمرانی رژیم‌ها در محیط‌های جغرافیایی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
5. Kennedy, P. (2010). *The rise and fall of the great powers: economic change and military conflict from 1500 to 2000*. Vintage.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمرانی اسلامی		
عنوان درس به انگلیسی:	Islamic Governance	
درس پیش‌نیاز:	پایه ☐ نظری ☐	
درس هم‌نیاز:	تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:	۴۸	پروژه / رساله / پایان‌نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- فهم نسبت اسلام و حکمرانی
- آشنایی با مفاهیم مرتبط با حکمرانی نظیر عدالت، اخلاق، مردم‌سالاری، شایسته‌سالاری از زاویه آیات و روایات.

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- شناخت حکمرانی اسلامی
- شناخت اندیشه‌های سیاسی پیامبر (ص) و اهل بیت معصومین (علیهم السلام)

اهداف رفتاری:

- کاربست اندیشه‌های نظری برای تحلیل اهداف و مختصات الگوی حکمرانی اسلامی

پ: سرفصل‌ها:

۱. نسبت عقلانیت و حکمرانی
۲. نسبت دین و حکمرانی
۳. اسلام و دموکراسی
۴. توحید و حکمرانی
۵. معاد و حکمرانی
۶. عدالت و حکمرانی
۷. نبوت، امامت و حکمرانی
۸. اندیشه‌های سیاسی پیامبر (ص) و اهل بیت معصومین (علیهم السلام)
۹. ولایت فقیهان و حکمرانی

(ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

سمینار: کاربست اندیشه‌های نظری برای تبیین و پاسخگویی گروه‌هایی از دانشجویان به مسائل مطرح شده توسط گروه‌هایی دیگر از دانشجویان با تسهیلگری استاد درس و حضور استادان شاخص حوزه و دانشگاه در مسئله

(ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

(چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. آصف، محمد مهدی، مبانی نظری حکومت اسلامی (بررسی فقهی و تطبیقی) ترجمه محمد سپهری، معاونت مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، ۱۳۸۵، تهران.
۲. خراسانی، علی، فقه حکومتی، موسسه حدیث لوح و قلم، ۱۳۹۵، قم.
۳. مقیمی، سید محمد، اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، انتشارات نگاه دانش، ۱۴۰۰، تهران.
۴. موسوی خلخالی، سید محمد مهدی؛ حاکمیت در اسلام یا ولایت فقیه؟ قم: دفتر انتشارات اسلامی، چاپ دوم، ۱۴۰۰ ش.
۵. خمینی، سید روح الله؛ ولایت فقیه؛ تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، چاپ یازدهم، ۱۳۹۴ ش.

عنوان درس به فارسی: امنیت غذایی در ایران و جهان		عنوان درس به انگلیسی: Food security in Iran and world	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☒	عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
اختیاری ☐	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی امنیت غذایی در ایران و آشنایی با ابعاد بین المللی مفهوم امنیت غذایی در دیگر کشورهای جهان

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اصول امنیت غذایی
۲. آشنایی با روش های حفظ پایداری منابع طبیعی و محیط زیست
۳. آشنایی با نحوه بهره اقتصادی کافی از کشاورزی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مفهوم و مبانی امنیت غذایی،
۲. اهرم تغذیه برای امنیت غذایی: ادغام تغذیه در چهار رکن امنیت غذایی، انتقال به سمت سیستم های غذایی پایدار: مسیری جامع به سمت توسعه پایدار، امنیت غذایی و تغذیه در انتقال پایداری کشاورزی-غذایی،
۳. بازارهای کشاورزی، تجارت و امنیت غذایی و تغذیه،
۴. ارتباط بین یارانه های نهاده های کشاورزی، بهره وری، امنیت غذایی و تغذیه،
۵. ایجاد تنوع در محصولات برای امنیت غذایی و تغذیه،
۶. منابع طبیعی و جنگل ها و امنیت غذایی،
۷. تغییر اقلیم و امنیت غذایی،
۸. آب و امنیت غذایی،
۹. تنوع زیستی و امنیت غذایی،
۱۰. معیارهایی برای شناسایی وضعیت امنیت غذایی،
۱۱. سیاست های عمومی، امنیت غذایی و تغذیه، و سیستم های غذایی پایدار: همگرایی های حاصل از برنامه اکتساب غذا - PAA،
۱۲. امنیت غذایی و تغذیه و حفاظت از حیات وحش،

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- لطیفی، ز. (۱۳۹۹). امنیت غذایی در ایران و جهان، انتشارات اوستای پارسیان، تهران.

- Galanakis, C. (2020). Food Security and Nutrition. eBook ISBN: 9780128209325. Elsevier
- Cooper, A. F., Hocking, B., & Maley, W. (Eds.). (2008). Global governance and diplomacy: worlds apart?. Basingstoke: Palgrave Macmillan..
- Freeman, A. M., Herviges J. A. and Kling C. 2014. The Measurement of Environment of Resource Values – Theory and Methods, Routledge Press.

عنوان درس به فارسی: شبکه اجتماعی و حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی		عنوان درس به انگلیسی: Social Network and Governance of Agriculture and Natural Resources	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☒ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☐ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با شبکه های اجتماعی در حکمرانی منابع طبیعی و کشاورزی

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با شاخص های تحلیل شبکه اجتماعی
۲. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا) نهادهای مختلف تصمیم ساز و تصمیم گیر کشاورزی و منابع طبیعی
۳. آشنایی با قدرت های اجتماعی در هر شبکه

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. حکمرانی مشارکتی منابع طبیعی و کشاورزی: مفاهیم و اصول، ذینفعان و دست اندرکاران در مدیریت منابع،
۲. تحلیل شبکه های اجتماعی و سیاستی در مدیریت مشارکتی منابع طبیعی و کشاورزی،
۳. ضرورت تحلیل شبکه در مدیریت منابع طبیعی و کشاورزی،
۴. تئوری رابطه اجتماعی در حکمرانی مشارکتی و شبکه ای منابع،
۵. معیارهای مهم در استقرار مدیریت مشارکتی (اعتماد، مشارکت، انسجام، سرمایه اجتماعی، سرمایه سازمانی (تشکل ها و نهادهای رسمی و غیررسمی))،
۶. تئوری های علوم اجتماعی موثر در حکمرانی پایدار منابع طبیعی (سرمایه اجتماعی، جنبش های اجتماعی، نفوذ اجتماعی، یادگیری اجتماعی، انتخاب دست اندرکاران)،
۷. روش تحلیل شبکه، تئوری گراف ها، نمونه گیری از روابط،
۸. نرم افزار مورد استفاده در تحلیل شبکه، شاخص ها در شبکه اجتماعی،
۹. محاسبه شاخص ها در سطح کلان شبکه (تراکم، اندازه شبکه، میزان دوسویگی پیوندها، میزان انتقال پذیری پیوندها، میانگین فاصله ژئودزیک، تمرکز شبکه)، شاخص ها در سطح میانی (بلوک ها و نقاط قطع، مرکز-پیرامون، پیوندهای درون و برون گروهی (E-I))، شاخص ها در سطح خرد شبکه (مرکزیت و قدرت، مرکزیت درجه، مرکزیت بینابینی، مرکزیت مجاورت)،
۱۰. تحلیل موقعیت کنشگران و ذینفعان در مدیریت منابع طبیعی و کشاورزی، مفهوم سازی شاخص ها از نگاه اجتماعی-سیاستی در مدیریت منابع،
۱۱. کاربرد تحلیل شبکه در ارتقای شاخص های پایداری نظام های اجتماعی-کولوژیک (ظرفیت سازگاری، تاب آوری و آسیب پذیری)،
۱۲. کاربرد روش تحلیل شبکه در پایش و ارزیابی شبکه های اجتماعی-سیاستی موثر بر مدیریت منابع، معرفی پروژه های مرتبط با کاربرد روش تحلیل شبکه در مدیریت مشارکتی منابع

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. ۱۳۹۸. شبکه های اجتماعی در مدیریت منابع طبیعی. انتشارات دانشگاه تهران

- Borgatti, S. P., & Everett, M. G. (1997). Network analysis of 2-mode data. Social networks, 19(3), 243-269.

سرفصل دروس تخصصی اختیاری گرایش حکمرانی کشاورزی

عنوان درس به فارسی: حقوق و قوانین آب، منابع طبیعی و محیط زیست		عنوان درس به انگلیسی: Water, Natural Resources and Environment Laws and Regulations	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش نیاز: -	
تخصصی ☐	عملی ☐	دروس هم نیاز: -	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

آشنایی دانشجویان با حقوق منابع طبیعی و محیط زیست و دیپلماسی آب در مجامع ملی و بین المللی

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا)
۲. آشنایی با نهادهای مختلف تصمیم ساز و تصمیم گیر کشاورزی و منابع طبیعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. معرفی تشریح قوانین آب و مشکلات پیچیده مربوط به آن،
۲. تغییر اقلیم، خشکسالی و سیل و ساختار قانون گذاری آب،
۳. حکمرانی انطباقی، مدیریت انطباقی و حکمرانی پیش نما،
۴. مباحث حقوقی و قوانین مربوط به خشکسالی و سیلاب ها
۵. ارائه مرزهای پایداری در قانون گذاری و سیاست گذاری آب،
۶. تدقیق استراتژی ها حقوقی و سیاست گذاری حکمرانی آب در فرآیند توسعه پایدار
۷. مقدمه ای بر قوانین و سیاست های ملی و جهانی آب و محیط زیست،
۸. تئوری و روش های قانون و سیاست گذاری، حکمرانی بین المللی آب و محیط زیست،
۹. راهکارها و فنون مذاکره در حل و فصل کشمکش ها در خصوص آب و محیط زیست، اصول و چارچوب های قانون و سیاست های ملی و بین المللی آب و محیط زیست،
۱۰. تحلیل های ملی و بین المللی سیاست ها، قوانین، توافق نامه های سازمانی و مسائل محیط زیستی،
۱۱. شناخت نظام حکمرانی آب و منابع طبیعی و محیط زیست، شیوه ها و رژیم نظام حکمرانی،
۱۲. شناخت و آشنایی با سطوح و مقیاس های مختلف سیاست گذاری های مرتبط با آب، منابع طبیعی و محیط زیست

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. (۱۳۹۸). حکمرانی آب در مواجهه با تغییر جهانی. نویسنده: پال وستل، ک. انتشارات دانشگاه تهران، تهران

- Lansing, J. S. (2003). Complex adaptive systems. Annual review of anthropology, 32(1), 183-204.
- Holland, J. H. (2006). Studying complex adaptive systems. Journal of systems science and complexity, 19(1), 1-8.
- Preiser, R., Biggs, R., De Vos, A., & Folke, C. (2018). Social-ecological systems as complex adaptive systems. Ecology and Society, 23(4)
- Cosens, B., & Gunderson, L. (Eds.). (2018). Practical panarchy for adaptive water governance: Linking law to social-ecological resilience. Springer.

عنوان درس به فارسی: اصول کارایی حکمرانی اقتصاد کشاورزی و منابع طبیعی		عنوان درس به انگلیسی: Principles of Efficiency of Agricultural and Natural Resources Economics Governance	
نوع درس و واحد			
☐ پایه	☒ نظری	-	دروس پیش نیاز:
☐ تخصصی	☐ عملی	-	دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
☐ رساله / پایان نامه		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم کلان کارایی حکمرانی اقتصادی جهت ایجاد آمادگی برای تحلیل در این حوزه

ب) اهداف ویژه:

۴. آشنایی با اصول برقراری عدالت اجتماعی

۵. آشنایی با روش های حفظ پایداری منابع طبیعی و محیط زیست

۶. آشنایی با نحوه بهره اقتصادی کافی از کشاورزی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱۳. مفهوم رشد اقتصادی،

۱۴. مفاهیم توسعه اقتصادی،

۱۵. معرفی شاخص های تورم و ارتباط آن با رکود اقتصادی، مخارج جاری، عمرانی، درآمدهای دولت و کسری بودجه،

۱۶. معرفی سیاست های حمایتی در ایران، سهم بخش کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست از مخارج دولت، سهم بخش کشاورزی از رشد اقتصادی،

۱۷. تعاریف کارایی و بهره وری در ابعاد خرد و کلان، تحلیل فقر، ضریب جینی و عدالت اقتصادی،

۱۸. مفاهیم هزینه فرصت و هزینه های اقتصادی پنهان، اندازه گیری هزینه فرایندهای ایجاد کسب و کار، امنیت غذایی و مؤلفه های اقتصادی،

۱۹. معرفی شاخص های مزیت اقتصادی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی،

۲۰. مبانی برآورد شاخص های ارزیابی خسارات وارده بر منابع طبیعی و محیط زیست،

۲۱. ارتباط رشد اقتصادی و آسیب ها در حوزه منابع طبیعی و محیط زیست،

۲۲. پایداری اقتصادی و ارتباط آن با حفاظت از منابع طبیعی و محیط زیست،

۲۳. سیاست های تجاری ایران و مزیت های تجاری در بخش کشاورزی، صادرات، واردات و تراز تجاری ایران،

۲۴. دانش بنیانی و آثار آن در مؤلفه های اقتصادی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۲۰ درصد

آزمون میان ترم

۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- برانسون، و. اچ. ۱۳۷۸. تئوری و سیاست های اقتصاد کلان. ترجمه عباس شاکری. انتشارات نشر نی.
- تودارو، م. ۱۳۹۱ توسعه اقتصادی در جهان سوم. ترجمه غلامعلی فرجادی. انتشارات کوهسار.
- Babu, S.C. and Sanyal, P. 2009. Food Security, Poverty and Nutrition Policy Analysis: Statistical Methods and Applications. Academic Press.
- Barro, J. R. 2007. Macroeconomics. MIT Press.
- Barro, R. J. and Sala-i-Martin X. 2004. Economic Growth. The MIT Press.

عنوان درس به فارسی: آینده پژوهی در حکمرانی پیشرفته		عنوان درس به انگلیسی: Futures Studies in Advanced Governance	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒		-	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐ عملی ☐		-	دروس هم نیاز:
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

ایجاد توانایی در دانشجویان جهت بهره‌مندی از رویکرد و روش‌شناسی آینده‌پژوهی برای تحقق حکمرانی پیشرفته

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی‌گرا)

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. حکمرانی پیشرفته، عناصر و مولفه‌های حکمرانی پیشرفته،
۲. نسبت آینده‌پژوهی با پارادایم‌های فلسفی حکمرانی،
۳. رئالیسم انتقادی در حکمرانی،
۴. ماهیت آینده‌پژوهی (علم، هنر یا فناوری)،
۵. معرفت‌شناسی آینده‌پژوهی در حکمرانی،
۶. پارادایم‌های آینده‌پژوهی و رژیم‌های حکمرانی،
۷. ابعاد تلاقی آینده‌پژوهی و اقدام پژوهی برای حکمرانی مطلوب،
۸. چارچوب بندی شکل و زمان آینده برای حکمرانی و مواجهه با تغییرات اقلیم،
۹. تبیین جایگاه روش در حوزه آینده‌پژوهی، بررسی روش‌های دیده‌بانی برای بررسی تحولات ایجاد شده در ساختار و کارکرد نظام اجتماعی-اکولوژیکی، مفهوم سناریو و سناریو نگاری برای حکمرانی مطلوب، دگرگونی‌های اجتماعی-اکولوژیکی و تصاویر مشترک،
۱۰. تفکر سیستمی و تغییرات حکمرانی،
۱۱. بررسی پیشران‌های تغییر برای حکمرانی مطلوب، آینده‌پژوهی-انتگرال و تحولات اجتماعی،
۱۲. دیدگاه‌های فرهنگی-تفسیری و مشارکتی در آینده‌پژوهی برای حکمرانی مطلوب

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. (۱۳۹۸). حکمرانی آب در مواجهه با تغییر جهانی. نویسنده: پال وستل، ک. انتشارات دانشگاه تهران، تهران

- Lansing, J. S. (2003). Complex adaptive systems. Annual review of anthropology, 32(1), 183-204.
- Holland, J. H. (2006). Studying complex adaptive systems. Journal of systems science and complexity, 19(1), 1-8.
- Preiser, R., Biggs, R., De Vos, A., & Folke, C. (2018). Social-ecological systems as complex adaptive systems. Ecology and Society, 23(4)
- Cosens, B., & Gunderson, L. (Eds.). (2018). Practical panarchy for adaptive water governance: Linking law to social-ecological resilience. Springer.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد کلان		عنوان درس به انگلیسی: Macroeconomics	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐	عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

ایجاد توانایی در دانش نظری و تحلیل اقتصاد کلان

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اصول و مفاهیم نظام‌های سازگار پیچیده در کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست
۲. آشنایی با مدل‌های اقتصادی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مقدمه (مروری بر مفاهیم پایه علم اقتصاد کلان، داده‌ها در اقتصاد کلان، حساب‌های ملی، متغیرهای مهم اقتصاد کلان)،
۲. اصول پایه خرد برای اقتصاد کلان (تقاضای پول و تقاضای سرمایه‌گذاری)،
۳. نقش خانوارها، بنگاه‌ها و دولت در اقتصاد کلان: مالیات، سهام و بورس اوراق بهادار، اوراق مشارکت،
۴. مصرف و تحلیل الگوی رفتاری آن در اقتصاد کلان،
۵. نظریه کینزین‌ها درباره مصرف و درآمد،
۶. انتخاب بین زمانی مصرف، تورم و پول در اقتصاد کلان،
۷. نظریه کلاسیک‌ها، علل و پیامدها و هزینه اجتماعی تورم،
۸. استخراج تورم از رابطه مقداری پول،
۹. رابطه فشار در تبیین تورم و نرخ سود بانکی،
۱۰. تقاضای پول و عوامل مؤثر بر آن و تجارت ایران و کشورها،
۱۱. بیکاری: الگوی بیکاری طبیعی: فروض، شرایط تعادلی، عوامل مؤثر، تحلیل سیاست‌ها، بیمه بیکاری، چسبندگی دستمزدها و تحلیل پیامدهای آن،
۱۲. تجارت و سیاست‌های اشتغال‌زایی ایران، رشد اقتصادی: انباشت سرمایه و رشد جمعیت، الگوهای رشد اقتصادی، الگوی اقتصاد بسته Solow، Economic Fluctuations سیکل‌های تجاری، بازار کالا و پول، تقاضای کل و کاربرد الگوی IS-LM در تحلیل تکانه‌ها و سیاست‌های کلان

اقتصادی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. (۱۳۹۸). حکمرانی آب در مواجهه با تغییر جهانی. نویسنده: پال وستل، کک. انتشارات دانشگاه تهران، تهران

- Barro, J. R. 2007. Macroeconomics. MIT Press.
- Branson, W.H. 1979. Macroeconomic Theory and Policy. Harper & Row.
- Foellmi, F.R. 2015. Consumption Structure and Macroeconomics: Structural Change and the Relationship Between Inequality and Growth. Springer.
- Mankiw, N.G. 2010. Macroeconomics. Worth Publishers.

عنوان درس به فارسی: توسعه پایدار روستایی		عنوان درس به انگلیسی: Sustainable Rural Development	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش نیاز: -	
تخصصی ☐	عملی ☐	دروس هم نیاز: -	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با فرایندهای چندبعدی پایدار در خصوص بهبود و ارتقای کیفیت زندگی اقشار فقیر و آسیب پذیر اجتماع روستایی

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با فرآیندهای موثر در توسعه روستا
۲. آشنایی با شاخص های مرتبط با توسعه روستایی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعاریف و اصطلاحات توسعه روستایی، توسعه و ابعاد آن،
۲. سابقه برنامه ریزی روستایی در ایران،
۳. برنامه ریزی هدفمند، مفهوم توسعه روستا،
۴. سابقه توسعه روستایی در کشورهای دنیا،
۵. استراتژی توسعه روستایی،
۶. چالش های توسعه روستایی،
۷. راهبردهای توسعه در روستا،
۸. نظریات توسعه روستایی،
۹. نهادهای اداری و اقتصادی متولی توسعه روستا و مقررات و چشم اندازها در دستیابی به توسعه روستایی،
۱۰. ساختارهای نهادی، فنی، شخصیتی و ارزشی در ساختار اجتماعی روستاها، رویکردها و رهیافت های موثر بر ظهور پارادایم توسعه پایدار و توسعه پایدار روستایی، مولفه های توسعه پایدار روستایی،
۱۱. انقلاب سبز و توسعه پایدار کشاورزی،
۱۲. توریسم روستایی و توسعه پایدار روستایی، کشاورزی ارگانیک و توسعه پایدار روستایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- ازکیا، م؛ ایمانی، ع. ۱۳۹۴. توسعه پایدار روستایی. انتشارات اطلاعات.
- مرصوصی، ن. ۱۳۹۰. توسعه پایدار روستایی. انتشارات دانشگاه پیام نور، ۱۵۶ ص.
- Shepherd, A. (1998). Sustainable rural development. Macmillan International Higher Education.
- Scoones, I. (2015). Sustainable livelihoods and rural development. Practical Action Publishing.

عنوان درس به فارسی: کاربرد GIS در مطالعات حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی		عنوان درس به انگلیسی: Application of GIS in Agricultural and Natural Resources Governance Studies	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	دروس پیش نیاز: -	
☐ عملی	☐ تخصصی	دروس هم نیاز: -	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

۱. آشنا شدن دانشجویان با مبانی و کاربردهای GIS

ب) اهداف ویژه:

۱. ایجاد توانمندی و کسب مهارت های لازم برای کار با GIS در نرم افزار R
۲. آشنایی دانشجویان با کاربرد GIS در مطالعات حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

نظری:

۱. آشنایی دانشجویان با نحوه کارکرد GIS
۲. آموزش نرم افزار R به دانشجویان برای انجام آنالیزهای GIS
۳. آشنایی با چند بسته آماری پر کاربرد نرم افزار R برای انجام آنالیزهای GIS
۴. آشنایی با نحوه کار نرم افزارهای ArcMap
۵. آشنایی با نحوه فراخوانی و کار بر روی داده های مکانی مختلف
۶. آشنایی با کاربرد GIS در مطالعات حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی

عملی:

۱. اجرا آنالیزهای GIS در نرم افزارهای ArcGIS و نرم افزار R

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی، کارگاه

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
کار عملی	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته، کارگاه کامپیوتر

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Iliffe, J. & Lott, R. (2008). Datums and Map Projections for Remote Sensing, GIS and Surveying. CRC Press, Boca Raton.
- Van Sickle, J. (2010) Basic GIS Coordinates (2nd ed.). CRC Press, Boca Raton.
- Veness, C. (2022) Calculate distance, bearing and more between Latitude/Longitude points.
- Worboys, M. & Duckham, M. (2004) GIS, a Computing Perspective (2nd ed.). CRC Press, Boca Raton.
- Xiao, N (2015) GIS Algorithms. Sage, New York.

عنوان درس به فارسی: مبانی انسانی حکمرانی		عنوان درس به انگلیسی: Human Dimensions of governance	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت دانشجو از موضوع حکمرانی و آشنایی با جنبه ها و مبانی انسانی موضوع حکمرانی

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا)
۲. آشنایی با شاخص های مرتبط با حکمرانی خوب

پ) مباحث یا سر فصل ها:

۱. تاریخچه شکل گیری مفهوم حکمرانی،
۲. تعاریف ارائه شده از حکمرانی،
۳. مفهوم حکمرانی خوب، شاخص های ارائه شده جهت ارزیابی یک حکمرانی خوب (حق اظهار نظر و پاسخگویی، ثبات سیاسی، کارایی و اثر بخشی، کیفیت قوانین و مقررات، حاکمیت قوانین، کنترل فساد)،
۴. اجزاء تشکیل دهنده یک نظام حکمرانی،
۵. شاخص های توسعه انسانی در یک نظام حکمرانی خوب،
۶. شاخص های سنجش کیفیت حکمرانی،
۷. مبانی سرمایه اجتماعی و رابطه آن با حکمرانی،
۸. تاثیر حکمرانی خوب بر شاخص های توسعه اجتماعی،
۹. کارکردهای انسانی یک نظام حکمرانی خوب (حقوق زنان و توجه به آن، حقوق اقلیت های قومی و نژادی، قانون گرایی، اولویت بخشی به مسائل فقر، مشارکت اجتماعی، ایجاد فرصت های برابر، رفاه...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

در بخش عملی: دانشجو موظف است در قالب یک پروژه درسی، با بررسی تجربه های موفق و یا ناموفق در زمینه موضوع درس، مطالب خود را تهیه و در کلاس ارائه و به مورد نقد بگذارد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Toksoz., F. (2008). Good governance: improving quality of life. TESEV (pub.), world bank.
- Healthcare quality improvement partnership (HQIP). (2015). Good governance hand book, UK.
- Gabriela K.; Ronnie l. (2009). Environmental goernance: power and knowledge in a local global world. Routledge press.
- Aarti, G.; Michael, M.(2014). Transparency in global environmental governance: critical perspectives. Massachusht Institue of Technology.
- Stuart c., Gary P. and Car, F. (2009). Principles of ecosystem stewardship: Resilience-based natural resource management. Springer press.

عنوان درس به فارسی: طبیعت، جامعه و قدرت اجتماعی		عنوان درس به انگلیسی: Nature, Society and Social Power	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐	عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با روابط بین طبیعت، جامعه و نقش قدرت اجتماعی در مدیریت و حکمرانی منابع طبیعی، کشاورزی و محیط زیست

ب) اهداف ویژه:

۱. فراگیری دانش مرتبط با شبکه‌های اجتماعی
۲. آشنایی با اصول و مفاهیم نظام‌های سازگار پیچیده در کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفاهیم کلیدی و چارچوب‌های نظری و شیوه‌های مرتبط با سیاست‌های طبیعت و رشد اقتصادی برای ارزیابی انتقادی روابط متقابل بین نظام‌های اجتماعی-اکولوژیک و قدرت اجتماعی،
۲. ارزش‌های محیط زیستی و توسعه پایدار،
۳. شناسایی و تجزیه و تحلیل و ارزیابی مشکلات مرتبط با جوامع معاصر و درک طبیعت،
۴. مسائل محیط زیستی و اجتماعی ایجاد شده توسط اقتصادهای مدرن،
۵. مدل‌های جایگزین برای پایداری رفاه اجتماعی،
۶. تعریف و بحث انتقادی سیاست طبیعت و پیامدهای آن برای اندیشه و عمل محیطی،
۷. تعریف روابط متقابل کلیدی بین نظام‌های اجتماعی-اقتصادی و محیط زیست،
۸. تأثیر متقابل فناوری، ثروت و جمعیت به عنوان عوامل تعیین کننده تأثیرات محیط زیستی،
۹. ارزیابی حضور دیدگاه‌ها و ارزش‌های مختلف در گفتمان‌های اقتصادی و عمومی،
۱۰. مدل‌های جایگزین جوامع رشد‌زایی و پس از رشد،
۱۱. روابط بشر با طبیعت، وضعیت محیط طبیعی و نیاز به توسعه اقتصادی-اجتماعی، از لحاظ تاریخی، دستیابی به رفاه اجتماعی از طریق رشد اقتصادی ارتباط تنگاتنگی با افزایش سطح تولید و مصرف که منجر به مشکلات محیط زیستی متعددی شده است (مانند تخلیه منابع طبیعی، تغییرات اقلیمی)، رشد اقتصادی و ارتباط آن با رفاه اجتماعی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Scheffer, M. (2020). Critical transitions in nature and society. In Critical Transitions in Nature and Society. Princeton University Press.
- Martell, L. (2013). Ecology and Society: an introduction. John Wiley & Sons.
- Brown, K. (2015). Resilience, development and global change. Routledge.

عنوان درس به فارسی:		حکمرانی فرامرزی و روابط بین الملل	
عنوان درس به انگلیسی:		Transboundary Governance and International Relations	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

این دوره به دانشجویان اجازه می دهد تا درک بهتری از زنجیره های غذایی جهان از طریق در پیچه ساختارهای سیاسی و اقتصادی که از زنجیره های غذایی فرامرزی معاصر حمایت می کنند، ایجاد کنند.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا) در موضوع زنجیره های غذایی در سطح بین الملل
۲. آشنایی با چالش های مرتبط با زنجیره جهانی غذا

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. درک مفاهیم اساسی در سازمان های فرامرزی، تجارت، مصرف و تولید و تهیه مواد غذایی،
۲. بررسی تغییرات سیاسی و اقتصادی اخیر در تولید و تامین مواد غذایی مرتبط با جهانی شدن، منطقه ای شدن، بومی سازی و تخصصی شدن،
۳. پویایی های جدید جهانی-محلی مرتبط با افزایش تقاضای مصرف کننده برای ترویج مواد غذایی تولید شده به طور پایدار،
۴. روش های تحقیق رویکرد سیستم غذایی (FSA) و هماهنگی برای تحلیل اقتصاد سیاسی و حکمرانی زنجیره های غذایی و پایدار آنها،
۵. ادبیات علمی و عبارت های رسانه ای در مورد سازمان ها، تجارت و مصرف و تولید مواد غذایی در مقیاس های ملی و بین المللی،
۶. آشنایی با مقررات معاصر تولید و مصرف، تعیین کننده های کلیدی و تغییر سازمان و انسجام زنجیره های غذایی،
۷. نقش مقررات بین المللی و تاثیر فناوری های جدید بر تولید مواد غذایی و همچنین تغییرات اقلیمی،
۸. زنجیره ارزش،
۹. چالش های اجتماعی-سیاسی و اکولوژیکی (اقلیمی)، معضلات اجتماعی-اقتصادی و سیاسی مانند غصب زمین، بیگانگی روانی بین مصرف کنندگان و تولید کنندگان، نگرانی های فزاینده مرتبط با سلامت انسان و ایمنی غذا،
۱۰. پایداری در زنجیره های غذایی فرامرزی، چارچوب های نظارتی جایگزین و فناوری های پایدار.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. ۱۳۹۸. حکمرانی آب در مواجهه با تغییرات جهانی. انتشارات دانشگاه تهران.
- قوام، س. ع. ۱۴۰۰. روابط بین الملل: نظریه ها و رویکردها. انتشارات سمت، ۳۹۶ ص.
- Mirumachi, N. (2015). Transboundary water politics in the developing world. Routledge.
- Norman, E. S. (2014). Governing transboundary waters: Canada, the United States, and indigenous communities. Routledge.
- Hanasz, P. (2017). Transboundary water governance and international actors in South Asia: the Ganges-Brahmaputra-Meghna Basin. Routledge.

عنوان درس به فارسی:		برنامه ریزی برای تغییرات محیطی	
عنوان درس به انگلیسی:		Planning for Environmental Changes	
دروس پیش نیاز:		-	
دروس هم نیاز:		-	
تعداد واحد:	۲		
تعداد ساعت:	۴۸		
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		
☐ عملی	☐ تخصصی		
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری		
رساله / پایان نامه			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

آشنایی دانشجویان با عوامل، فشارهای و اثرات تغییرات محیطی و برنامه ریزی برای پاسخ به آن

ب) اهداف ویژه:

۱. توانمند سازی دانشجویان برای ارزیابی ابعاد مختلف تغییرات محیطی از اقدامات تا پروژه ها
۲. آماده ساختن دانشجویان برای برنامه ریزی پاسخ به تغییرات محیطی در موقعیت های مختلف

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. آشنایی با عوامل ایجاد تغییرات محیطی،
۲. شناخت فشارهای حاصل از تغییرات محیطی،
۳. شناسایی اثرات تغییرات محیطی در موقعیت ها و اکوسیستم های مختلف،
۴. آشنا شدن با طیفی از پاسخ های ممکن به تغییرات محیطی،
۵. شناسایی پویایی تغییرات محیطی در طیف متنوعی از لندسکیپ ها،
۶. ایجاد پیوند بین تغییرات محیطی، عدالت محیطی و توسعه پایدار،
۷. فهمیدن پیچیدگی های برنامه ریزی برای پدیده های پویا و کم تر شناخته شده و کسب مهارت برای راهبری این پیچیدگی ها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی، بازدید علمی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال
آزمون میان ترم
آزمون پایان نیم سال

۳۰ درصد

۲۰ درصد

۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته، بازدید علمی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Benson, J and Roe, M. (2000) Landscape Sustainability, Spon, London.
- Davoudi, S., Crawford, J., and Mehmood, A. (eds). 2009. Planning for Climate Change: Strategies for Mitigation and Adaptation for Spatial Planners. Earthscan, London.
- World Commission on Environment and Development (1987) Our Common Future, Oxford University Press, Oxford.
- O'Riordan, T. (ed.) (2000) Environmental Science for Environmental Management, Prentice Hall, Harlow, 2nd edition
- Pelling M. 2010. Adaptation to Climate Change: From Resilience to Transformation. Taylor and Francis, Hoboken. Available on line through library.
- Selman, P. (2006) Planning at the Landscape Scale, Routledge, London.
- Wheeler, S. M. and Beatley, T. (Editors) (2014) Sustainable Urban Development Reader (Routledge Urban Reader Series)

عنوان درس به فارسی: مبانی و چالش‌های محیط زیست		عنوان درس به انگلیسی: Principles and Challenges of Environment	
نوع درس و واحد			
☒ نظری	☐ پایه	- دروس پیش‌نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم‌نیاز:	
☐ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با مبانی محیط زیست

ب) اهداف ویژه:

۱. شناخت مبانی محیط زیست
۲. آگاهی از چالش‌های محیط زیست

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مسائل و مشکلات محیط زیست: تاریخچه و پایداری
۲. اجتماعات خشکی، آبی و دریای
۳. ژنتیک، تنوع زیستی و تهدیدات آنها
۴. بوم‌شناسی جمعیت، ظرفیت برد و جمعیت انسانی
۵. نگهداشت منابع طبیعی و مدیریت ضایعات
۶. مدیریت ریسک، سم‌شناسی و سلامت انسان
۷. تغییرات اقلیمی
۸. اقتصاد، سیاست، محیط زیست و پایداری
۹. نگرش‌های جهانی محیط زیست
۱۰. اخلاق محیط زیست

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
- آزمون میان‌ترم و پایان‌ترم ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Botkin, D. & Keller, E.A. Environmental Science, 8th ed. 2012. John Wiley & Sons, NY.

Withgott, J., and Laposata M. (2012). Essential Environment: The Science Behind the Stories. 4th edition. Pearson Publishing, Boston, MA.

عنوان درس به فارسی: مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی		عنوان درس به انگلیسی: Environmental and Natural-Resource Management	
نوع درس و واحد			
☒ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☐ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت مبانی پایه و ابعاد مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی

ب) اهداف ویژه:

۱. شناخت مبانی مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی
۲. آگاهی از چالش‌های مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. آشنایی با مفاهیم و مبانی مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی
۲. یادگیری ملزومات مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی
۳. شناخت سیاست‌های مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی
۴. شناخت ابزارهای مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی
۵. آشنایی با ارزیابی اثرات محیط زیستی
۶. مقایسه انواع رویکردهای مدیریت محیط زیست
۷. بکار بستن نظریه‌های مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی برای آنالیز مطالعات موردی
۸. بکار بستن مبانی مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی برای آنالیز مطالعات موردی
۹. ارزیابی اثرات مدیریت محیط زیست بر سلامت افراد، اجتماعات و محیط

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
- آزمون میان ترم و پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Antweiler, W. (2014). Elements of Environmental Management. University of Toronto Press.
- Waters, B. (2013). Introduction to Environmental Management. For the NEBOSH Certificate in Environmental Management. Routledge.
- Mitchell, B. (2002). Resource and Environmental Management. Pearson Education Ltd.
- Sarkar, D., Datta, R., Mukherjee, A., & Hannigan, R. (Editors) (2015). An Integrated Approach to Environmental Management. Wiley.

عنوان درس به فارسی: حفاظت محیط زیست		عنوان درس به انگلیسی: Environmental Conservation	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

۱. آشنایی با اصول و مبانی حفاظت محیط زیست

ب) اهداف ویژه:

۱. شناخت مبانی حفاظت محیط زیست

۲. آگاهی از چالش‌های حفاظت محیط زیست

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. شناخت تاریخچه حفاظت در جهان

۲. شناخت تاریخچه حفاظت در ایران

۳. توزیع جغرافیایی تنوع زیستی و عوامل آن

۴. شناخت اکوسیستم‌های شاخص

۵. نقش ژنتیک در زیست‌شناسی حفاظت در سطح ژن

۶. حفاظت در سطح جمعیت

۷. حفاظت در سطح گونه

۸. حفاظت در محل و خارج از محل

۹. حفاظت پیوستگی زیستگاه‌ها

۱۰. بازدید از مناطق حفاظت شده

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، بازدید علمی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۳۰ درصد

بازدید علمی

۲۰ درصد

آزمون میان ترم و پایان نیم‌سال

۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته، بازدید علمی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Pullin, A.S. (2002). Conservation Biology. Cambridge University Press.
- Carillo, S.P., Fox, C.W. (2008). Conservation biology: evolution in action. Oxford University Press.
- Dyke, F.V. (2008). Conservation biology: Foundation, Concepts and Application. Springer.
- Mackdonald, D., Service, K. (2007). Key topics in conservation biology. Blackwell publishing.

عنوان درس به فارسی: حفاظت مشارکتی		عنوان درس به انگلیسی: Participatory Conservation	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
☐ رساله / پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

۱. آشنایی با چالش‌ها و معضلات محیط زیست و جلب مشارکت مردمی برای حفاظت محیط زیست

ب) اهداف ویژه:

۱. آگاهی از چالش‌های حفاظت مشارکتی محیط زیست
۲. شناخت اهمیت جلب مشارکت مردمی در حفاظت محیط زیست

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. شناخت تهدیدات انسانی محیط زیست و تنوع زیستی
۲. تعاریف، مفاهیم و دیدگاه‌ها درباره حفاظت مشارکتی
۳. شناخت نوع نگر جوامع بومی به حفاظت محیط زیست
۴. شناخت حفاظت مشارکتی و سطوح مختلف مشارکت مردمی
۵. ارائه مثال‌های از حفاظت مشارکتی در مناطق مختلف کره زمین
۶. بازدید از مناطق تحت حفاظت با رویکرد حفاظت مشارکتی
۷. نقش دانش سنتی در حفاظت
۸. نقش جوامع محلی در حفاظت مناطق حفاظت شده
۹. شناخت موانع قانونی و عرفی مشارکت مردم در حفاظت
۱۰. زون بندی مشارکتی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، بازدید علمی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
بازدید علمی	۲۰ درصد
آزمون میان ترم و پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته، بازدید علمی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- UNEP/CBD, (2001). Participatory mechanism for indigenous and local communities. United Nations.
- Beltran, J., Philips, A. (2000). Indigenous and Traditional People and Protected areas, Principles, Guidelines and Case Studies. World Commission of Protected area. Gland: IUCN.
- Balasinorwala, T., Kothari, A., Goyal, M. (2004). Participatory conservation: paradigm shifts in international policy. Gland: IUCN.
- Kolahi, M., K. Moriya, T. Sakai, E. Khosrojerdi and V. Etemad (2014). Introduction of Participatory Conservation in Iran: Case Study of the Rural Communities' Perspectives in Khojir National Park. International Journal of Environmental Research 8: 913-930.
- Baldauf, C. (2020). Participatory Biodiversity Conservation. Concepts, Experiences, and Perspectives. Springer

عنوان درس به فارسی: تحلیل سیستمی و تغییرات رژیم در نظام های اجتماعی-اکولوژیک		عنوان درس به انگلیسی: Systemic Analysis and Regime Shifts in Social-Ecological Systems	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مبانی تفکر سیستمی و شناخت تغییرات رژیم در جهان در حال تغییر و راه حل های مدیریت آن ها

ب) اهداف ویژه:

۱. توسعه دانش و مهارت فراگیران در حوزه حکمرانی
۲. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا) نهادهای مختلف تصمیم ساز و تصمیم گیر کشاورزی و منابع طبیعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مقدمه ای بر تئوری تفکر سیستمی و اصول تغییر رژیم در نظام های اجتماعی-اکولوژیک،
۲. شناخت کهن الگو ها در سیستم ها، شناخت اجزای سیستم،
۳. شناخت ساختارها و فرآیندهای نظام های اجتماعی-اکولوژیک در تئوری و عمل،
۴. آشنایی با تحقیقات جهانی تغییرات رژیم و بانک اطلاعاتی تغییر رژیم، شناخت حلقه های بازخورد، آستانه ها، مکانیسم های تغییر رژیم،
۵. شناخت پویایی های سیستمی، پویایی های مکانی و زمانی،
۶. روش های مدلسازی نظام های اجتماعی-اکولوژیک، شناخت حلقه های بازخورد غالب و دلایل ایجاد تغییر رژیم،
۷. تعاریف مربوط به عصر آنتروپوسین و تغییرات ناگهانی و کاهش تاب آوری در نظام های اجتماعی-اکولوژیک،
۸. چگونگی شناخت و درک تغییرات رژیم در قالب نمودارهای حلقه علت و معلولی، راه حل های شناخت بهتر تغییرات رژیم و راهکارهای مدیریت آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Meadows, D. H. (2008). Thinking in systems: A primer. chelsea green publishing.
- Biggs R., T. Blenckner, C. Folke, L. J. Gordon, A. Norström, M. Nyström, and G. D. Peterson. 2012. Regime Shifts. In A. Hastings and L. Gross, editors. Sourcebook in Theoretical Ecology (609-617). University of California Press, Berkeley.
- Biggs, R., G. D. Peterson, and J. C. Rocha. 2018. The Regime Shifts Database: a framework for analyzing regime shifts in social-ecological systems. Ecology and Society 23(3):9. <https://doi.org/10.5751/ES-10264-230309>

عنوان درس به فارسی: اصول و مفاهیم نظام‌های سازگار پیچیده		عنوان درس به انگلیسی: Principles and Concepts of Complex Adaptive Systems	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	- دروس پیش‌نیاز:	
تخصصی ☐	عملی ☐	- دروس هم‌نیاز:	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

ایجاد شناخت در دانشجویان نسبت به اصول و مفاهیم مربوط به نظام سازگار پیچیده

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی‌گرا)
۲. آشنایی با نهادهای مختلف تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر کشاورزی و منابع طبیعی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. معرفی مفهوم پیچیدگی و سازگاری سیستم‌ها،
۲. معرفی رویکردها و روش‌های انطباقی سیستم‌های کشاورزی در مواجهه با تغییرات بیرونی،
۳. اصول سازگاری و اصول پیچیدگی،
۴. تلاقی سازگاری و پیچیدگی در حکمرانی کشاورزی پایدار،
۵. تصمیم‌گیری در حالت‌های پیچیده،
۶. نظریه عامل محور در کشاورزی پایدار و مفهوم پایداری و تعادل اقتصادی-اجتماعی-اکولوژیکی،
۷. نظریه سیستم‌های نرم و مرزهای آن،
۸. روند تحول در سیستم‌های سازگار پیچیده،
۹. کشاورزی پایدار در مواجهه با تغییر اقلیم،
۱۰. تاثیر بازده زمانی و ظرفیت سازگاری در سیستم‌های پیچیده سازگار،
۱۱. روند تکاملی حکمرانی کشاورزی پایدار به عنوان یک نظام سازگار پیچیده،
۱۲. معیارهای شناخت و ارزیابی یک نظام سازگار پیچیده.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون میان‌ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. (۱۳۹۸). حکمرانی آب در مواجهه با تغییر جهانی. نویسنده: پال وستل، ک. انتشارات دانشگاه تهران، تهران

- Lansing, J. S. (2003). Complex adaptive systems. Annual review of anthropology, 32(1), 183-204.
- Holland, J. H. (2006). Studying complex adaptive systems. Journal of systems science and complexity, 19(1), 1-8.
- Preiser, R., Biggs, R., De Vos, A., & Folke, C. (2018). Social-ecological systems as complex adaptive systems. Ecology and Society, 23(4)
- Cosens, B., & Gunderson, L. (Eds.). (2018). Practical panarchy for adaptive water governance: Linking law to social-ecological resilience. Springer.

عنوان درس به فارسی: مبانی حکمرانی اطلاعات کشاورزی		عنوان درس به انگلیسی: Principles of Agricultural Information Governance	
نوع درس و واحد			
☐ پایه	☒ نظری	- دروس پیش نیاز:	
☐ تخصصی	☐ عملی	- دروس هم نیاز:	
☐ اختیاری	☐ نظری-عملی	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

ایجاد شناخت در دانشجویان نسبت به مبانی حکمرانی داده و اطلاعات در کشاورزی

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا)
۲. آشنایی با نهادهای مختلف تصمیم ساز و تصمیم گیر کشاورزی و منابع طبیعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف حکمرانی اطلاعات، حکمرانی و پایداری، حکمرانی و حکمرانی خوب اطلاعات،
۲. الزامات حکمرانی اطلاعات مبتنی بر پایداری،
۳. ساختار حکمرانی اطلاعات،
۴. مولفه های حکمرانی اطلاعات و عوامل اندازه گیری،
۵. چارچوب های حکمرانی اطلاعات،
۶. چارچوب نظارت بر حکمرانی اطلاعات،
۷. سیاست های کلیدی حکمرانی اطلاعات،
۸. چستی و چرایی حکمرانی اطلاعات کشاورزی،
۹. رژیم های حکمرانی اطلاعات و ویژگی های آن،
۱۰. ارتباط حکمرانی اطلاعات و ساده سازی فرآیندهای پایداری در زنجیره تامین کشاورزی

ث) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپونت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ درصد
- آزمون میان ترم ۳۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Andreopoulou, Z. (2011). Agricultural and environmental informatics, governance and management: Emerging research applications. B. Manos, N. Polman, & D. Viaggi (Eds.). Information Science References.
- Smallwood, R. F. (2019). Information governance: Concepts, strategies and best practices. John Wiley & Sons.
- Johnston, E. W. (Ed.). (2015). Governance in the information era: Theory and practice of policy informatics. Routledge.

عنوان درس به فارسی: سیستم‌های پایدار غذایی		عنوان درس به انگلیسی: Sustainable Food Systems	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش‌نیاز:
تخصصی ☐	عملی ☐	-	دروس هم‌نیاز:
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با سیستم های غذایی پایدار و تاب آور جهت حرکت به سمت عدالت اجتماعی و حمایت از حیوانات

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا) در موضوع زنجیره‌های غذایی
۲. آشنایی با چالش‌های مرتبط با پایداری تامین غذایی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعاریف عامل‌های اجتماعی، اقتصادی و زیرساختی و تاثیر آن‌ها بر امنیت غذایی جوامع،
۲. محاسبه روابط حاضر و ابداعات در راستای تامین امنیت غذایی جوامع،
۳. شناخت ابزار و عملیات جهت ایجاد امنیت غذایی محلی و ملی،
۴. شناخت سیستم‌های غذایی پایدار و تاب آور،
۵. عدالت اجتماعی، حقوق حیوانات، امنیت غذایی جوامع، نیازهای غذایی جوامع در مقیاس‌های مختلف،
۶. مدیریت پایدار منابع طبیعی و کشاورزی در راستای پایداری امنیت غذایی،
۷. ارتباط بین مصرف غذا و سلامت تغذیه،
۸. شناخت روابط بین سیستم‌های غذایی و سیستم‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و محیطی،
۹. اصول و قواعد تولید، فرآوری، توزیع و تقاضای مواد غذایی،
۱۰. نهادهای تامین پایداری در سیستم های غذایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Valentini, R., Sievenpiper, J. L., Antonelli, M., & Dembska, K. (Eds.). (2019). Achieving the sustainable development goals through sustainable food systems. Berlin/Heidelberg, Germany: Springer International Publishing.
- Blay-Palmer, A. (2016). Food fears: From industrial to sustainable food systems. Routledge.
- Viljoen, A., & Wiskerke, J. S. (Eds.). (2012). Sustainable food planning: evolving theory and practice. Wageningen Academic Publishers.
- Francis, C., Lieblein, G., Gliessman, S., Breland, T. A., Creamer, N., Harwood, R., ... & Poincelot, R. (2003). Agroecology: The ecology of food systems. Journal of sustainable agriculture, 22(3), 99-118.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد توسعه کشاورزی		عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Development Economics	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش نیاز: -	
تخصصی ☐	عملی ☐	دروس هم نیاز: -	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با تئوری‌های اقتصاد توسعه و ارائه استنباط‌هایی برای تغییرات بلندمدت تولید اقتصاد

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اصول و مفاهیم نظام‌های سازگار پیچیده در کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست
۲. آشنایی با مدل‌های اقتصادی توسعه کشاورزی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. معرفی مفاهیم و فروض رشد اقتصادی،
۲. تحلیل انواع رشد اقتصادی،
۳. رشد و توسعه در چارچوب نظریات کلاسیک اقتصادی: مدل رشد هارود-دومار، مسیر رشد بلندمدت در مدل هارود-دومار، الگوی رشد سولو-سوان، مسیر رشد بلندمدت در مدل سولو،
۴. تحلیل اثر متغیرهای کلیدی مدل رشد سولو بر تعادل اقتصاد،
۵. همگرایی مشروط و مطلق، مقایسه رشد اقتصادهای توسعه یافته و در حال توسعه، تحلیل نقش تکنولوژی و سرمایه در رشد اقتصادی، حسابداری رشد، ضد رشد (Degrowth)، الگوی چندگانه و دام فقر در مدل رشد،
۶. منابع طبیعی و محیط زیست در مدل سولو، بازدارندگی منابع طبیعی و محیط زیست، الگوی کاربردی مدل سولو با تأکید بر سرمایه طبیعی، محیط‌زیستی و کشاورزی،
۷. مدل رشد افق نامحدود، مسیر رشد تعادلی در مدل افق نامحدود، نقش دولت در مدل رشد افق نامحدود، مدل رشد دایموند، مسیر رشد تعادلی در مدل دایموند، پس‌انداز و دولت در مدل رشد دایموند، معرفی مدل رشد درونزا، تعادل بلندمدت در مدل رشد درونزا،
۸. ارزیابی نقش کشاورزی در مدل‌های توسعه (رشد)، جایگاه برنامه‌های توسعه کشاورزی، مثلث توسعه اقتصادی و کارکردهای منطقه‌ای آن، نهادهای کشاورزی و توسعه، نگاه سیستمی به توسعه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهای):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- آزاد، غ. ۱۳۹۰. اقتصاد توسعه. انتشارات شرکت چاپ و بازرگانی.
- برانسون، و. ا. ۱۳۷۸. تئوری و سیاست‌های اقتصاد کلان. ترجمه عباس شاکری. انتشارات نشر نی.
- تودارو، م. ۱۳۹۱. توسعه اقتصادی در جهان سوم. ترجمه غلامعلی فرجادی. انتشارات کوهسار.
- Norton, G.w., Alwang, J. and Masters, W. A. 2010. Economics of Agricultural Development. Routledge Press.
- Romer, D. 2012. Advanced Macroeconomics. The McGraw-Hill.

عنوان درس به فارسی: جامعه شناسی مصرف		عنوان درس به انگلیسی: The Sociology of Consumption	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐	عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفهوم مصرف و رابطه آن با جامعه شناسی و حکمرانی مصرف مواد غذایی و کشاورزی

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با نظام حکمرانی اطلاعات و دانش در کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست
۲. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا)

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعاریف مصرف، انواع مصرف کننده، انواع کالاهای مصرفی، عادت ها و شیوه های مصرف روزمره،
۲. مسائل مربوط به مصرف در تقاطع جامعه شناسی اقتصادی، فرهنگی و محیطی،
۳. نظریات و تحقیقات تجربی،
۴. ریشه های اجتماعی سلیقه،
۵. افزایش مصرف گرایی، مصرف جمعی و مصرف انرژی،
۶. کالایی شدن و بیوگرافی اجتماعی اشیاء،
۷. مصارف برخلاف تفاوت ها و نابرابری های اجتماعی در مصارف،
۸. خواستگاه اجتماعی تقاضای بازار،
۹. فرهنگ مصرف محور، توسعه آن و پیامدهای محیط زیستی،
۱۰. پایداری یا اخلاقی بودن مصرف

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- صدراالاشراقی، س. ۱۳۹۶. جامعه شناسی مصرف. انتشارات گل آذین، ۳۴۶ ص.

- Campbell, C. (1995). The sociology of consumption. 1995, 96-124.
- Ritzer, G. (2001). Explorations in the sociology of consumption: Fast food, credit cards. Sage.
- Clammer, J. (2011). Contemporary urban Japan: A sociology of consumption. John Wiley & Sons

عنوان درس به فارسی: کشاورزی، جامعه و محیط زیست		عنوان درس به انگلیسی: Agriculture, Society and Environment	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش نیاز: -	
تخصصی ☐	عملی ☐	دروس هم نیاز: -	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان برای درک چالش ها و کمک به یافتن راه حل های مسائل مهم جهانی، مدیریت منابع طبیعی، حفاظت از حیات وحش و کشاورزی متاثر از عملیات جامعه

ب) اهداف ویژه:

۱. فراگیری دانش مرتبط با توسعه کشاورزی پایدار در بستر محیط زیست و منابع طبیعی
۲. آشنایی با اصول و مفاهیم نظام های سازگار پیچیده در کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعاریف مربوط به علوم تغذیه و سیاست های محیط زیستی،
۲. تعاریف علوم کشاورزی و مسائل مربوط به سیاست های مدیریت خاک، انرژی، هوا، آب، اصلاح نباتات، مواد مغذی گیاهی، تولید دام، مدیریت آفات و جنگلداری،
۳. شناخت سیاست های منابع آب، سیستم های غذایی محلی و امنیت حیوانات و حیات وحش،
۴. توسعه دانش پیچیده از فرآیند سیاست گذاری،
۵. شناخت جنبه های تاریخی و فعلی تولید کشاورزی،
۶. ابتکارات سیاسی و ساختارهای موجود در سطح ملی و بین المللی،
۷. درک پیچیدگی روابط بین کشاورزی، غذا و محیط زیست در وسعت دانش علمی و سیاستی مرتبط با کشاورزی،
۸. غذا و مسائل محیط زیستی،
۹. شناخت روابط خاک در کشاورزی و محیط زیست، آب در کشاورزی و محیط زیست،
۱۰. خدمات اکوسیستمی و تهدیدات مربوط به توسعه کشاورزی، مردم و غذا، حفاظت مناظر،
۱۱. تاب آوری اکوسیستم های کشاورزی، مدیریت پایدار منابع آب و خاک، تاثیر تغییر اقلیم بر توسعه و خدمات و تهدیدات محیط زیستی، سیستم های غذایی هوشمند،
۱۲. کارآفرینی روستایی و رابطه آن با محیط زیست

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Tauger, M. B. (2010). Agriculture in world history. Routledge.
- Edwards, C. A., & Jenkins, D. (1984). Agriculture and the environment.
- Carolan, M. (2016). The sociology of food and agriculture. Routledge.
- Ploeg, J. D. V. D., & Ye, J. (2016). China's peasant agriculture and rural society: Changing paradigms of farming. Routledge contemporary China series (149).

عنوان درس به فارسی: مسائل جهانی سیاستگذاری غذایی		عنوان درس به انگلیسی: Global Food Policy Issues	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐	عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

درک دانشجویان جهت نقد توسعه و تاثیر سیاست های غذایی در جهان و ایران

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با تأثیر سیاست‌های غذایی و کشاورزی تاریخی و معاصر بر جوامع روستایی
۲. آشنایی با انواع پایداری در سیستم‌های غذایی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مقدمه‌ای بر تأثیر سیاست غذایی و چارچوب نظارتی بر تولید، مصرف و توزیع غذا در یک زمینه جهانی،
۲. رویکردهای نظری مختلف برای تحلیل سیاست و مطالعه سیاست غذایی،
۳. درک تکامل سیاست‌های غذایی و کشاورزی معاصر در اقتصادهای بازار توسعه یافته منتخب؛
۴. ارزیابی تأثیر سیاست‌های غذایی و کشاورزی تاریخی و معاصر بر جوامع روستایی،
۵. سلامت، محیط زیست و جامعه،
۶. پیامدهای توسعه سیاست فعلی برای بخش کشاورزی و غذایی ایران و جهان،
۷. نقش فعلی و بالقوه سیاست غذایی و کشاورزی در پرداختن به چالش‌های جهانی سلامت، محیط زیست و جامعه،
۸. مقدمه‌ای بر مفهوم پایداری و چگونگی کاربرد آن در سیستم‌های غذایی در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته،
۹. پایداری اقتصادی سیستم‌های غذایی؛
۱۰. پایداری اجتماعی سیستم‌های غذایی؛
۱۱. پایداری محیط زیستی سیستم‌های غذایی؛
۱۲. تهدیدات برای پایداری و پاسخ‌های احتمالی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Rosegrant, M. W., Paisner, M. S., Meijer, S., & Witcover, J. (2001). Global food projections to 2020: Emerging trends and alternative futures. International Food Policy Research Institute.
- Cohen, M. J., & Smale, M. (Eds.). (2014). Global food-price shocks and poor people: Themes and case studies. Routledge.
- Bennett, D. J., & Jennings, R. C. (Eds.). (2013). Successful agricultural innovation in emerging economies: new genetic technologies for global food production. Cambridge University Press.
- Zhang, H. (2018). Securing the 'Rice Bowl': China and Global Food Security. Springer.

سرفصل دروس تخصصی اختیاری گرایش حکمرانی منابع طبیعی

عنوان درس به فارسی: حقوق و قوانین آب، منابع طبیعی و محیط زیست		عنوان درس به انگلیسی: Water, Natural Resources and Environment Laws and Regulations	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش نیاز: -	
تخصصی ☐	عملی ☐	دروس هم نیاز: -	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

آشنایی دانشجویان با حقوق منابع طبیعی و محیط زیست و دیپلماسی آب در مجامع ملی و بین المللی

ب) اهداف ویژه:

۳. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا)

۴. آشنایی با نهادهای مختلف تصمیم ساز و تصمیم گیر کشاورزی و منابع طبیعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱۳. معرفی تشریح قوانین آب و مشکلات پیچیده مربوط به آن،
۱۴. تغییر اقلیم، خشکسالی و سیل و ساختار قانون گذاری آب،
۱۵. حکمرانی انطباقی، مدیریت انطباقی و حکمرانی پیش نما،
۱۶. مباحث حقوقی و قوانین مربوط به خشکسالی و سیلاب ها
۱۷. ارائه مرزهای پایداری در قانون گذاری و سیاست گذاری آب،
۱۸. تدقیق استراتژی ها حقوقی و سیاست گذاری حکمرانی آب در فرآیند توسعه پایدار
۱۹. مقدمه ای بر قوانین و سیاست های ملی و جهانی آب و محیط زیست،
۲۰. تئوری و روش های قانون و سیاست گذاری، حکمرانی بین المللی آب و محیط زیست،
۲۱. راهکارها و فنون مذاکره در حل و فصل کشمکش ها در خصوص آب و محیط زیست، اصول و چارچوب های قانون و سیاست های ملی و بین المللی آب و محیط زیست،
۲۲. تحلیل های ملی و بین المللی سیاست ها، قوانین، توافق نامه های سازمانی و مسائل محیط زیستی،
۲۳. شناخت نظام حکمرانی آب و منابع طبیعی و محیط زیست، شیوه ها و رژیم نظام حکمرانی،
۲۴. شناخت و آشنایی با سطوح و مقیاس های مختلف سیاست گذاری های مرتبط با آب، منابع طبیعی و محیط زیست

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. (۱۳۹۸). حکمرانی آب در مواجهه با تغییر جهانی. نویسنده: پال وستل، ک. انتشارات دانشگاه تهران، تهران

- Lansing, J. S. (2003). Complex adaptive systems. Annual review of anthropology, 32(1), 183-204.
- Holland, J. H. (2006). Studying complex adaptive systems. Journal of systems science and complexity, 19(1), 1-8.
- Preiser, R., Biggs, R., De Vos, A., & Folke, C. (2018). Social-ecological systems as complex adaptive systems. Ecology and Society, 23(4)
- Cosens, B., & Gunderson, L. (Eds.). (2018). Practical panarchy for adaptive water governance: Linking law to social-ecological resilience. Springer.

عنوان درس به فارسی: اصول کارایی حکمرانی اقتصاد کشاورزی و منابع طبیعی		عنوان درس به انگلیسی: Principles of Efficiency of Agricultural and Natural Resources Economics Governance	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش نیاز: -	
تخصصی ☐	عملی ☐	دروس هم نیاز: -	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم کلان کارایی حکمرانی اقتصادی جهت ایجاد آمادگی برای تحلیل در این حوزه

ب) اهداف ویژه:

۷. آشنایی با اصول برقراری عدالت اجتماعی

۸. آشنایی با روش های حفظ پایداری منابع طبیعی و محیط زیست

۹. آشنایی با نحوه بهره اقتصادی کافی از کشاورزی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۲۵. مفهوم رشد اقتصادی،

۲۶. مفاهیم توسعه اقتصادی،

۲۷. معرفی شاخص های تورم و ارتباط آن با رکود اقتصادی، مخارج جاری، عمرانی، درآمدهای دولت و کسری بودجه،

۲۸. معرفی سیاست های حمایتی در ایران، سهم بخش کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست از مخارج دولت، سهم بخش کشاورزی از رشد اقتصادی،

۲۹. تعاریف کارایی و بهره وری در ابعاد خرد و کلان، تحلیل فقر، ضریب جینی و عدالت اقتصادی،

۳۰. مفاهیم هزینه فرصت و هزینه های اقتصادی پنهان، اندازه گیری هزینه فرایندهای ایجاد کسب و کار، امنیت غذایی و مؤلفه های اقتصادی،

۳۱. معرفی شاخص های مزیت اقتصادی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی،

۳۲. مبانی برآورد شاخص های ارزیابی خسارات وارده بر منابع طبیعی و محیط زیست،

۳۳. ارتباط رشد اقتصادی و آسیب ها در حوزه منابع طبیعی و محیط زیست،

۳۴. پایداری اقتصادی و ارتباط آن با حفاظت از منابع طبیعی و محیط زیست،

۳۵. سیاست های تجاری ایران و مزینهای تجاری در بخش کشاورزی، صادرات، واردات و تراز تجاری ایران،

۳۶. دانش بنیانی و آثار آن در مؤلفه های اقتصادی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ درصد

آزمون میان ترم ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- برانسون، و. اچ. ۱۳۷۸. تئوری و سیاست های اقتصاد کلان. ترجمه عباس شاکری. انتشارات نشر نی.
- تودارو، م. ۱۳۹۱ توسعه اقتصادی در جهان سوم. ترجمه غلامعلی فرجادی. انتشارات کوهسار.
- Babu, S.C. and Sanyal, P. 2009. Food Security, Poverty and Nutrition Policy Analysis: Statistical Methods and Applications. Academic Press.
- Barro, J. R. 2007. Macroeconomics. MIT Press.
- Barro, R. J. and Sala-i-Martin X. 2004. Economic Growth. The MIT Press.

عنوان درس به فارسی: آینده پژوهی در حکمرانی پیشرفته		عنوان درس به انگلیسی: Futures Studies in Advanced Governance	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش نیاز: -	
تخصصی ☐	عملی ☐	دروس هم نیاز: -	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

ایجاد توانایی در دانشجویان جهت بهره‌مندی از رویکرد و روش‌شناسی آینده‌پژوهی برای تحقق حکمرانی پیشرفته

ب) اهداف ویژه:

۲. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی‌گرا)

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱۳. حکمرانی پیشرفته، عناصر و مولفه‌های حکمرانی پیشرفته،
۱۴. نسبت آینده‌پژوهی با پارادایم‌های فلسفی حکمرانی،
۱۵. رئالیسم انتقادی در حکمرانی،
۱۶. ماهیت آینده‌پژوهی (علم، هنر یا فناوری)،
۱۷. معرفت‌شناسی آینده‌پژوهی در حکمرانی،
۱۸. پارادایم‌های آینده‌پژوهی و رژیم‌های حکمرانی،
۱۹. ابعاد تلاقی آینده‌پژوهی و اقدام پژوهی برای حکمرانی مطلوب،
۲۰. چارچوب بندی شکل و زمان آینده برای حکمرانی و مواجهه با تغییرات اقلیم،
۲۱. تبیین جایگاه روش در حوزه آینده‌پژوهی، بررسی روش‌های دیده‌بانی برای بررسی تحولات ایجاد شده در ساختار و کارکرد نظام اجتماعی-اکولوژیکی، مفهوم سناریو و سناریو نگاری برای حکمرانی مطلوب، دگرگونی‌های اجتماعی-اکولوژیکی و تصاویر مشترک،
۲۲. تفکر سیستمی و تغییرات حکمرانی،
۲۳. بررسی پیشران‌های تغییر برای حکمرانی مطلوب، آینده‌پژوهی-انتگرال و تحولات اجتماعی،
۲۴. دیدگاه‌های فرهنگی-تفسیری و مشارکتی در آینده‌پژوهی برای حکمرانی مطلوب

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. (۱۳۹۸). حکمرانی آب در مواجهه با تغییر جهانی. نویسنده: پال وستل، ک. انتشارات دانشگاه تهران، تهران
- Lansing, J. S. (2003). Complex adaptive systems. Annual review of anthropology, 32(1), 183-204.
- Holland, J. H. (2006). Studying complex adaptive systems. Journal of systems science and complexity, 19(1), 1-8.
- Preiser, R., Biggs, R., De Vos, A., & Folke, C. (2018). Social-ecological systems as complex adaptive systems. Ecology and Society, 23(4)
- Cosens, B., & Gunderson, L. (Eds.). (2018). Practical panarchy for adaptive water governance: Linking law to social-ecological resilience. Springer.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد کلان		عنوان درس به انگلیسی: Macroeconomics	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐	عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

ایجاد توانایی در دانش نظری و تحلیل اقتصاد کلان

ب) اهداف ویژه:

۳. آشنایی با اصول و مفاهیم نظام‌های سازگار پیچیده در کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست
۴. آشنایی با مدل‌های اقتصادی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱۳. مقدمه (مروری بر مفاهیم پایه علم اقتصاد کلان، داده‌ها در اقتصاد کلان، حساب‌های ملی، متغیرهای مهم اقتصاد کلان)،
۱۴. اصول پایه خرد برای اقتصاد کلان (تقاضای پول و تقاضای سرمایه‌گذاری)،
۱۵. نقش خانوارها، بنگاه‌ها و دولت در اقتصاد کلان: مالیات، سهام و بورس اوراق بهادار، اوراق مشارکت،
۱۶. مصرف و تحلیل الگوی رفتاری آن در اقتصاد کلان،
۱۷. نظریه کینزین‌ها درباره مصرف و درآمد،
۱۸. انتخاب بین زمانی مصرف، تورم و پول در اقتصاد کلان،
۱۹. نظریه کلاسیک‌ها، علل و پیامدها و هزینه اجتماعی تورم،
۲۰. استخراج تورم از رابطه مقداری پول،
۲۱. رابطه فشار در تبیین تورم و نرخ سود بانکی،
۲۲. تقاضای پول و عوامل مؤثر بر آن و تجارب ایران و کشورها،
۲۳. بیکاری: الگوی بیکاری طبیعی: فروض، شرایط تعادلی، عوامل مؤثر، تحلیل سیاست‌ها، بیمه بیکاری، چسبندگی دستمزدها و تحلیل پیامدهای آن،
۲۴. تجارب و سیاست‌های اشتغال‌زایی ایران، رشد اقتصادی: انباشت سرمایه و رشد جمعیت، الگوهای رشد اقتصادی، الگوی اقتصاد بسته Solow، Economic Fluctuations سیکل‌های تجاری، بازار کالا و پول، تقاضای کل و کاربرد الگوی IS-LM در تحلیل تکانه‌ها و سیاست‌های کلان اقتصادی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. (۱۳۹۸). حکمرانی آب در مواجهه با تغییر جهانی. نویسنده: پال وستل، ک. انتشارات دانشگاه تهران، تهران
- Barro, J. R. 2007. Macroeconomics. MIT Press.
- Branson, W.H. 1979. Macroeconomic Theory and Policy. Harper & Row.
- Foellmi, F.R. 2015. Consumption Structure and Macroeconomics: Structural Change and the Relationship Between Inequality and Growth. Springer.
- Mankiw, N.G. 2010. Macroeconomics. Worth Publishers.

عنوان درس به فارسی: توسعه پایدار روستایی		عنوان درس به انگلیسی: Sustainable Rural Development	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐	عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با فرایندهای چندبعدی پایدار در خصوص بهبود و ارتقای کیفیت زندگی اقشار فقیر و آسیب پذیر اجتماع روستایی

ب) اهداف ویژه:

۳. آشنایی با فرآیندهای موثر در توسعه روستا

۴. آشنایی با شاخص های مرتبط با توسعه روستایی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱۳. تعاریف و اصطلاحات توسعه روستایی، توسعه و ابعاد آن،

۱۴. سابقه برنامه ریزی روستایی در ایران،

۱۵. برنامه ریزی هدفمند، مفهوم توسعه روستا،

۱۶. سابقه توسعه روستایی در کشورهای دنیا،

۱۷. استراتژی توسعه روستایی،

۱۸. چالش های توسعه روستایی،

۱۹. راهبردهای توسعه در روستا،

۲۰. نظریات توسعه روستایی،

۲۱. نهادهای اداری و اقتصادی متولی توسعه روستا و مقررات و چشم اندازها در دستیابی به توسعه روستایی،

۲۲. ساختارهای نهادی، فنی، شخصیتی و ارزشی در ساختار اجتماعی روستاها، رویکردها و رهیافت های موثر بر ظهور پارادایم توسعه پایدار و توسعه پایدار روستایی،

مولفه های توسعه پایدار روستایی،

۲۳. انقلاب سبز و توسعه پایدار کشاورزی،

۲۴. توریسم روستایی و توسعه پایدار روستایی، کشاورزی ارگانیک و توسعه پایدار روستایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ درصد

آزمون میان ترم ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- ازکیا، م؛ ایمانی، ع. ۱۳۹۴. توسعه پایدار روستایی. انتشارات اطلاعات.
- مرصوصی، ن. ۱۳۹۰. توسعه پایدار روستایی. انتشارات دانشگاه پیام نور، ۱۵۶ ص.
- Shepherd, A. (1998). Sustainable rural development. Macmillan International Higher Education.
- Scoones, I. (2015). Sustainable livelihoods and rural development. Practical Action Publishing.

عنوان درس به فارسی: کاربرد GIS در مطالعات حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی		عنوان درس به انگلیسی: Application of GIS in Agricultural and Natural Resources Governance Studies	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

۱. آشنا شدن دانشجویان با مبانی و کاربردهای GIS

ب) اهداف ویژه:

۳. ایجاد توانمندی و کسب مهارت های لازم برای کار با GIS در نرم افزار R
۴. آشنایی دانشجویان با کاربرد GIS در مطالعات حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

نظری:

۷. آشنایی دانشجویان با نحوه کارکرد GIS
۸. آموزش نرم افزار R به دانشجویان برای انجام آنالیزهای GIS
۹. آشنایی با چند بسته آماری پر کاربرد نرم افزار R برای انجام آنالیزهای GIS
۱۰. آشنایی با نحوه کار نرم افزارهای ArcMap
۱۱. آشنایی با نحوه فراخوانی و کار بر روی داده های مکانی مختلف
۱۲. آشنایی با کاربرد GIS در مطالعات حکمرانی کشاورزی و منابع طبیعی

عملی:

۲. اجرا آنالیزهای GIS در نرم افزارهای ArcGIS و نرم افزار R

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی، کارگاه

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
کار عملی	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته، کارگاه کامپیوتر

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Iliffe, J. & Lott, R. (2008). Datums and Map Projections for Remote Sensing, GIS and Surveying. CRC Press, Boca Raton.
- Van Sickle, J. (2010) Basic GIS Coordinates (2nd ed.). CRC Press, Boca Raton.
- Veness, C. (2022) Calculate distance, bearing and more between Latitude/Longitude points.
- Worboys, M. & Duckham, M. (2004) GIS, a Computing Perspective (2nd ed.). CRC Press, Boca Raton.
- Xiao, N (2015) GIS Algorithms. Sage, New York.

عنوان درس به فارسی: مبانی انسانی حکمرانی		عنوان درس به انگلیسی: Human Dimensions of governance	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت دانشجو از موضوع حکمرانی و آشنایی با جنبه ها و مبانی انسانی موضوع حکمرانی

ب) اهداف ویژه:

۳. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا)

۴. آشنایی با شاخص های مرتبط با حکمرانی خوب

پ) مباحث یا سر فصل ها:

۱۰. تاریخچه شکل گیری مفهوم حکمرانی،

۱۱. تعاریف ارائه شده از حکمرانی،

۱۲. مفهوم حکمرانی خوب، شاخص های ارائه شده جهت ارزیابی یک حکمرانی خوب (حق اظهار نظر و پاسخگویی، ثبات سیاسی، کارایی و اثر بخشی، کیفیت

قوانین و مقررات، حاکمیت قوانین، کنترل فساد)،

۱۳. اجزاء تشکیل دهنده یک نظام حکمرانی،

۱۴. شاخص های توسعه انسانی در یک نظام حکمرانی خوب،

۱۵. شاخص های سنجش کیفیت حکمرانی،

۱۶. مبانی سرمایه اجتماعی و رابطه آن با حکمرانی،

۱۷. تاثیر حکمرانی خوب بر شاخص های توسعه اجتماعی،

۱۸. کارکردهای انسانی یک نظام حکمرانی خوب (حقوق زنان و توجه به آن، حقوق اقلیت های قومی و نژادی، قانون گرایی، اولویت بخشی به مسائل فقر، مشارکت

اجتماعی، ایجاد فرصت های برابر، رفاه...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

در بخش عملی: دانشجو موظف است در قالب یک پروژه درسی، با بررسی تجربه های موفق و یا ناموفق در زمینه موضوع درس، مطالب خود را تهیه و در

کلاس ارائه و به مورد نقد بگذارد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۲۰ درصد فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۳۰ درصد آزمون میان ترم

۵۰ درصد آزمون پایان نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Toksoz., F. (2008). Good governance: improving quality of life. TESEV (pub.), world bank.
- Healthcare quality improvement partnership (HQIP). (2015). Good governance hand book, UK.
- Gabriela K.; Ronnie I. (2009). Environmental goernance: power and knowledge in a local global world. Routledge press.
- Aarti, G.; Michael, M.(2014). Transparency in global environmental governance: critical perspectives. Massachusht Institue of Technology.
- Stuart c., Gary P. and Car, F. (2009). Principles of ecosystem stewardship: Resilience-based natural resource management. Springer press.

عنوان درس به فارسی: طبیعت، جامعه و قدرت اجتماعی		عنوان درس به انگلیسی: Nature, Society and Social Power	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐	عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با روابط بین طبیعت، جامعه و نقش قدرت اجتماعی در مدیریت و حکمرانی منابع طبیعی، کشاورزی و محیط زیست

ب) اهداف ویژه:

۳. فراگیری دانش مرتبط با شبکه های اجتماعی

۴. آشنایی با اصول و مفاهیم نظام های سازگار پیچیده در کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱۲. مفاهیم کلیدی و چارچوب های نظری و شیوه های مرتبط با سیاست های طبیعت و رشد اقتصادی برای ارزیابی انتقادی روابط متقابل بین نظام های اجتماعی-اکولوژیک و قدرت اجتماعی،
۱۳. ارزش های محیط زیستی و توسعه پایدار،
۱۴. شناسایی و تجزیه و تحلیل و ارزیابی مشکلات مرتبط با جوامع معاصر و درک طبیعت،
۱۵. مسائل محیط زیستی و اجتماعی ایجاد شده توسط اقتصادهای مدرن،
۱۶. مدل های جایگزین برای پایداری رفاه اجتماعی،
۱۷. تعریف و بحث انتقادی سیاست طبیعت و پیامدهای آن برای اندیشه و عمل محیطی،
۱۸. تعریف روابط متقابل کلیدی بین نظام های اجتماعی-اقتصادی و محیط زیست،
۱۹. تأثیر متقابل فناوری، ثروت و جمعیت به عنوان عوامل تعیین کننده تأثیرات محیط زیستی،
۲۰. ارزیابی حضور دیدگاه ها و ارزش های مختلف در گفتمان های اقتصادی و عمومی،
۲۱. مدل های جایگزین جوامع رشد زدایی و پس از رشد،
۲۲. روابط بشر با طبیعت، وضعیت محیط طبیعی و نیاز به توسعه اقتصادی-اجتماعی، از لحاظ تاریخی، دستیابی به رفاه اجتماعی از طریق رشد اقتصادی ارتباط تنگاتنگی با افزایش سطح تولید و مصرف که منجر به مشکلات محیط زیستی متعددی شده است (مانند تخلیه منابع طبیعی، تغییرات اقلیمی)، رشد اقتصادی و ارتباط آن با رفاه اجتماعی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهای):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Scheffer, M. (2020). Critical transitions in nature and society. In Critical Transitions in Nature and Society. Princeton University Press.
- Martell, L. (2013). Ecology and Society: an introduction. John Wiley & Sons.
- Brown, K. (2015). Resilience, development and global change. Routledge.

عنوان درس به فارسی:		حکمرانی فرامرزی و روابط بین الملل	
عنوان درس به انگلیسی:		Transboundary Governance and International Relations	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

این دوره به دانشجویان اجازه می دهد تا درک بهتری از زنجیره های غذایی جهان از طریق در پیچه ساختارهای سیاسی و اقتصادی که از زنجیره های غذایی فرامرزی معاصر حمایت می کنند، ایجاد کنند.

ب) اهداف ویژه:

۳. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا) در موضوع زنجیره های غذایی در سطح بین الملل

۴. آشنایی با چالش های مرتبط با زنجیره جهانی غذا

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱۱. درک مفاهیم اساسی در سازمان های فرامرزی، تجارت، مصرف و تولید و تهیه مواد غذایی،
۱۲. بررسی تغییرات سیاسی و اقتصادی اخیر در تولید و تامین مواد غذایی مرتبط با جهانی شدن، منطقه ای شدن، بومی سازی و تخصصی شدن،
۱۳. پویایی های جدید جهانی-محلی مرتبط با افزایش تقاضای مصرف کننده برای ترویج مواد غذایی تولید شده به طور پایدار،
۱۴. روش های تحقیق رویکرد سیستم غذایی (FSA) و هماهنگی برای تحلیل اقتصاد سیاسی و حکمرانی زنجیره های غذایی و پایدار آنها،
۱۵. ادبیات علمی و عبارت های رسانه ای در مورد سازمان ها، تجارت و مصرف و تولید مواد غذایی در مقیاس های ملی و بین المللی،
۱۶. آشنایی با مقررات معاصر تولید و مصرف، تعیین کننده های کلیدی و تغییر سازمان و انسجام زنجیره های غذایی،
۱۷. نقش مقررات بین المللی و تاثیر فناوری های جدید بر تولید مواد غذایی و همچنین تغییرات اقلیمی،
۱۸. زنجیره ارزش،
۱۹. چالش های اجتماعی-سیاسی و اکولوژیکی (اقلیمی)، معضلات اجتماعی-اقتصادی و سیاسی مانند غصب زمین، بیگانگی روانی بین مصرف کنندگان و تولید کنندگان، نگرانی های فزاینده مرتبط با سلامت انسان و ایمنی غذا،
۲۰. پایداری در زنجیره های غذایی فرامرزی، چارچوب های نظارتی جایگزین و فناوری های پایدار.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. ۱۳۹۸. حکمرانی آب در مواجهه با تغییرات جهانی. انتشارات دانشگاه تهران.
- قوام، س. ع. ۱۴۰۰. روابط بین الملل: نظریه ها و رویکردها. انتشارات سمت، ۳۹۶ ص.
- Mirumachi, N. (2015). Transboundary water politics in the developing world. Routledge.
- Norman, E. S. (2014). Governing transboundary waters: Canada, the United States, and indigenous communities. Routledge.
- Hanasz, P. (2017). Transboundary water governance and international actors in South Asia: the Ganges-Brahmaputra-Meghna Basin. Routledge.

عنوان درس به فارسی: برنامه ریزی برای تغییرات محیطی		عنوان درس به انگلیسی: Planning for Environmental Changes	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

آشنایی دانشجویان با عوامل، فشارهای و اثرات تغییرات محیطی و برنامه ریزی برای پاسخ به آن

ب) اهداف ویژه:

۳. توانمند سازی دانشجویان برای ارزیابی ابعاد مختلف تغییرات محیطی از اقدامات تا پروژه ها
۴. آماده ساختن دانشجویان برای برنامه ریزی پاسخ به تغییرات محیطی در موقعیت های مختلف

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۸. آشنایی با عوامل ایجاد تغییرات محیطی،
۹. شناخت فشارهای حاصل از تغییرات محیطی،
۱۰. شناسایی اثرات تغییرات محیطی در موقعیت ها و اکوسیستم های مختلف،
۱۱. آشنا شدن با طیفی از پاسخ های ممکن به تغییرات محیطی،
۱۲. شناسایی پویایی تغییرات محیطی در طیف متنوعی از لندسکیپ ها،
۱۳. ایجاد پیوند بین تغییرات محیطی، عدالت محیطی و توسعه پایدار،
۱۴. فهمیدن پیچیدگی های برنامه ریزی برای پدیده های پویا و کم تر شناخته شده و کسب مهارت برای راهبری این پیچیدگی ها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی، بازدید علمی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

- ۳۰ درصد فعالیت های کلاسی در طول نیم سال
- ۲۰ درصد آزمون میان ترم
- ۵۰ درصد آزمون پایان نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته، بازدید علمی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Benson, J and Roe, M. (2000) Landscape Sustainability, Spon, London.
- Davoudi, S., Crawford, J., and Mehmood, A. (eds). 2009. Planning for Climate Change: Strategies for Mitigation and Adaptation for Spatial Planners. Earthscan, London.
- World Commission on Environment and Development (1987) Our Common Future, Oxford University Press, Oxford.
- O'Riordan, T. (ed.) (2000) Environmental Science for Environmental Management, Prentice Hall, Harlow, 2nd edition
- Pelling M. 2010. Adaptation to Climate Change: From Resilience to Transformation. Taylor and Francis, Hoboken. Available on line through library.
- Selman, P. (2006) Planning at the Landscape Scale, Routledge, London.
- Wheeler, S. M. and Beatley, T. (Editors) (2014) Sustainable Urban Development Reader (Routledge Urban Reader Series)

عنوان درس به فارسی: مبانی و چالش‌های محیط زیست		عنوان درس به انگلیسی: Principles and Challenges of Environment	
نوع درس و واحد			
☐ پایه	☒ نظری	-	دروس پیش‌نیاز:
☐ تخصصی	☐ عملی	-	دروس هم‌نیاز:
☐ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه	☐	۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با مبانی محیط زیست

ب) اهداف ویژه:

۳. شناخت مبانی محیط زیست

۴. آگاهی از چالش‌های محیط زیست

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱۱. مسائل و مشکلات محیط زیست: تاریخچه و پایداری

۱۲. اجتماعات خشکی، آبی و دریای

۱۳. ژنتیک، تنوع زیستی و تهدیدات آنها

۱۴. بوم‌شناسی جمعیت، ظرفیت برد و جمعیت انسانی

۱۵. نگهداشت منابع طبیعی و مدیریت ضایعات

۱۶. مدیریت ریسک، سم‌شناسی و سلامت انسان

۱۷. تغییرات اقلیمی

۱۸. اقتصاد، سیاست، محیط زیست و پایداری

۱۹. نگرش‌های جهانی محیط زیست

۲۰. اخلاق محیط زیست

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۷۰ درصد آزمون میان‌ترم و پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

Botkin, D. & Keller, E.A. Environmental Science, 8th ed. 2012. John Wiley & Sons, NY.

Withgott, J., and Laposata M. (2012). Essential Environment: The Science Behind the Stories. 4th edition. Pearson Publishing. Boston, MA.

عنوان درس به فارسی: مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی		عنوان درس به انگلیسی: Environmental and Natural-Resource Management	
نوع درس و واحد			
☒ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☐ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناخت مبانی پایه و ابعاد مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی

ب) اهداف ویژه:

۳. شناخت مبانی مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی
۴. آگاهی از چالش‌های مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱۰. آشنایی با مفاهیم و مبانی مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی
۱۱. یادگیری ملزومات مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی
۱۲. شناخت سیاست‌های مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی
۱۳. شناخت ابزارهای مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی
۱۴. آشنایی با ارزیابی اثرات محیط زیستی
۱۵. مقایسه انواع رویکردهای مدیریت محیط زیست
۱۶. بکار بستن نظریه‌های مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی برای آنالیز مطالعات موردی
۱۷. بکار بستن مبانی مدیریت محیط زیست و منابع طبیعی برای آنالیز مطالعات موردی
۱۸. ارزیابی اثرات مدیریت محیط زیست بر سلامت افراد، اجتماعات و محیط

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
- آزمون میان ترم و پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Antweiler, W. (2014). Elements of Environmental Management. University of Toronto Press.
- Waters, B. (2013). Introduction to Environmental Management. For the NEBOSH Certificate in Environmental Management. Routledge.
- Mitchell, B. (2002). Resource and Environmental Management. Pearson Education Ltd.
- Sarkar, D., Datta, R., Mukherjee, A., & Hannigan, R. (Editors) (2015). An Integrated Approach to Environmental Management. Wiley.

عنوان درس به فارسی: حفاظت محیط زیست		عنوان درس به انگلیسی: Environmental Conservation	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

۲. آشنایی با اصول و مبانی حفاظت محیط زیست

ب) اهداف ویژه:

۳. شناخت مبانی حفاظت محیط زیست

۴. آگاهی از چالش‌های حفاظت محیط زیست

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱۱. شناخت تاریخچه حفاظت در جهان

۱۲. شناخت تاریخچه حفاظت در ایران

۱۳. توزیع جغرافیایی تنوع زیستی و عوامل آن

۱۴. شناخت اکوسیستم‌های شاخص

۱۵. نقش ژنتیک در زیست‌شناسی حفاظت در سطح ژن

۱۶. حفاظت در سطح جمعیت

۱۷. حفاظت در سطح گونه

۱۸. حفاظت در محل و خارج از محل

۱۹. حفاظت پیوستگی زیستگاه‌ها

۲۰. بازدید از مناطق حفاظت شده

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، بازدید علمی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۳۰ درصد

بازدید علمی

۲۰ درصد

آزمون میان ترم و پایان نیم‌سال

۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته، بازدید علمی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Pullin, A.S. (2002). Conservation Biology. Cambridge University Press.
- Carillo, S.P., Fox, C.W. (2008). Conservation biology: evolution in action. Oxford University Press.
- Dyke, F.V. (2008). Conservation biology: Foundation, Concepts and Application. Springer.
- Mackdonald, D., Service, K. (2007). Key topics in conservation biology. Blackwell publishing.

عنوان درس به فارسی: حفاظت مشارکتی		عنوان درس به انگلیسی: Participatory Conservation	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
☐ رساله / پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☒ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

۲. آشنایی با چالش‌ها و معضلات محیط زیست و جلب مشارکت مردمی برای حفاظت محیط زیست

ب) اهداف ویژه:

۳. آگاهی از چالش‌های حفاظت مشارکتی محیط زیست

۴. شناخت اهمیت جلب مشارکت مردمی در حفاظت محیط زیست

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱۱. شناخت تهدیدات انسانی محیط زیست و تنوع زیستی
۱۲. تعاریف، مفاهیم و دیدگاه‌ها درباره حفاظت مشارکتی
۱۳. شناخت نوع نگر جوامع بومی به حفاظت محیط زیست
۱۴. شناخت حفاظت مشارکتی و سطوح مختلف مشارکت مردمی
۱۵. ارائه مثال‌های از حفاظت مشارکتی در مناطق مختلف کره زمین
۱۶. بازدید از مناطق تحت حفاظت با رویکرد حفاظت مشارکتی
۱۷. نقش دانش سنتی در حفاظت
۱۸. نقش جوامع محلی در حفاظت مناطق حفاظت شده
۱۹. شناخت موانع قانونی و عرفی مشارکت مردم در حفاظت
۲۰. زون بندی مشارکتی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، بازدید علمی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
بازدید علمی	۲۰ درصد
آزمون میان ترم و پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته، بازدید علمی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- UNEP/CBD, (2001). Participatory mechanism for indigenous and local communities. United Nations.
- Beltran, J., Philips, A. (2000). Indigenous and Traditional People and Protected areas, Principles, Guidelines and Case Studies. World Commission of Protected area. Gland: IUCN.
- Balasinorwala, T., Kothari, A., Goyal, M. (2004). Participatory conservation: paradigm shifts in international policy. Gland: IUCN.
- Kolahi, M., K. Moriya, T. Sakai, E. Khosrojerdi and V. Etemad (2014). Introduction of Participatory Conservation in Iran: Case Study of the Rural Communities' Perspectives in Khojir National Park. International Journal of Environmental Research 8: 913-930.
- Baldauf, C. (2020). Participatory Biodiversity Conservation. Concepts, Experiences, and Perspectives. Springer.

عنوان درس به فارسی: تحلیل سیستمی و تغییرات رژیم در نظام های اجتماعی-اکولوژیک		عنوان درس به انگلیسی: Systemic Analysis and Regime Shifts in Social-Ecological Systems	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مبانی تفکر سیستمی و شناخت تغییرات رژیم در جهان در حال تغییر و راه حل های مدیریت آن ها

ب) اهداف ویژه:

۳. توسعه دانش و مهارت فراگیران در حوزه حکمرانی
۴. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا) نهادهای مختلف تصمیم ساز و تصمیم گیر کشاورزی و منابع طبیعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۹. مقدمه ای بر تئوری تفکر سیستمی و اصول تغییر رژیم در نظام های اجتماعی-اکولوژیک،
۱۰. شناخت کهن الگو ها در سیستم ها، شناخت اجزای سیستم،
۱۱. شناخت ساختارها و فرآیندهای نظام های اجتماعی-اکولوژیک در تئوری و عمل،
۱۲. آشنایی با تحقیقات جهانی تغییرات رژیم و بانک اطلاعاتی تغییر رژیم، شناخت حلقه های بازخورد، آستانه ها، مکانیسم های تغییر رژیم،
۱۳. شناخت پویایی های سیستمی، پویایی های مکانی و زمانی،
۱۴. روش های مدلسازی نظام های اجتماعی-اکولوژیک، شناخت حلقه های بازخورد غالب و دلایل ایجاد تغییر رژیم،
۱۵. تعاریف مربوط به عصر آنتروپوسین و تغییرات ناگهانی و کاهش تاب آوری در نظام های اجتماعی-اکولوژیک،
۱۶. چگونگی شناخت و درک تغییرات رژیم در قالب نمودارهای حلقه علت و معلولی، راه حل های شناخت بهتر تغییرات رژیم و راهکارهای مدیریت آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Meadows, D. H. (2008). Thinking in systems: A primer. chelsea green publishing.
- Biggs R., T. Blenckner, C. Folke, L. J. Gordon, A. Norström, M. Nyström, and G. D. Peterson. 2012. Regime Shifts. In A. Hastings and L. Gross, editors. Sourcebook in Theoretical Ecology (609-617). University of California Press, Berkeley.
- Biggs, R., G. D. Peterson, and J. C. Rocha. 2018. The Regime Shifts Database: a framework for analyzing regime shifts in social-ecological systems. Ecology and Society 23(3):9. <https://doi.org/10.5751/ES-10264-230309>

عنوان درس به فارسی: تاب آوری نظام‌های اجتماعی - اکولوژیک		عنوان درس به انگلیسی: Resilience of Social- Ecological Systems	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش‌نیاز: -	
تخصصی ☐	عملی ☐	دروس هم‌نیاز: -	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با نظام های اجتماعی و اکولوژیک، روابط پیچیده بین آن ها و شناخت اصول تاب آوری

ب) اهداف ویژه:

۱. درک بهتر تعاملات میان نظام انسانی و محیطی
۲. آشنایی با چارچوب ها و تئوری های نظام انسان- محیط زیست

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مبانی توسعه و ایده پردازی، استارتاپ ها و مدیریت پروژه کاربردی،
۲. مقدمه ای بر پایداری و سرمایه طبیعی،
۳. مدل های کسب و کار پایدار،
۴. اصول ایجاد یک نهاد پایدار،
۵. نوآوری های محرک برای ایجاد راه حل های موثر،
۶. ارزیابی اثرات طرح ها در منابع طبیعی و محیط زیست: مبانی و خصوصیات،
۷. اهمیت کارآفرینی در اصول توسعه پایدار،
۸. شاخص های جهانی توسعه پایدار و محرک های ایجاد کسب و کارهای پایدار،
۹. شبکه های کسب و کار پایدار،
۱۰. آشنایی با استارتاپ های اکوسیستم محور،
۱۱. آشنایی با اصول طرح نویسی و ارزیابی اقتصادی طرح های کسب و کار،
۱۲. تولیدات و رفتارهای کسب و کار پایدار در زمینه های منابع طبیعی و محیط زیست،
۱۳. اصول ارزیابی منابع و سرمایه محیطی جهت راه اندازی کسب و کارهای پایدار،
۱۴. شناخت فرصت ها و تهدیدهای راه اندازی کسب و کار در مناطق روستایی،
۱۵. اهمیت توسعه کسب و کار و کارآفرینی اشتغال محور در مناطق روستایی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی، برگزاری کارگاه های اصول کارآفرینی، طرح نویسی و ارزیابی طرح های اقتصادی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. ۱۳۹۹. کسب و کار اجتماعی. انتشارات دانشگاه تهران، ۱۹۴ ص.

- Kopnina, H., & Blewitt, J. (2014). Sustainable business: Key issues. Routledge.
- Greco, A., & de Jong, G. (2017). Sustainable entrepreneurship: Definitions, themes and research gaps. University of Groningen. Working Paper series. [https://doi, 10.](https://doi.org/10.1017/9781108571111)

عنوان درس به فارسی: کارآفرینی پایدار در منابع طبیعی و محیط زیست			
عنوان درس به انگلیسی: Sustainable Entrepreneurship in Natural Resources and the Environment		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☐	
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☒	
تعداد ساعت:	۴۸	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با اصول و روش های کارآفرینی در زمینه های منابع طبیعی و محیط زیست

ب) اهداف ویژه:

۵. آشنایی با حکمرانی موثر و مطلوب (حکمرانی تعالی گرا)
۶. آشنایی با نهادهای مختلف تصمیم ساز و تصمیم گیر کشاورزی و منابع طبیعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. معرفی مفهوم پیچیدگی و سازگاری سیستم ها،
۲. معرفی رویکردها و روش های انطباقی سیستم های کشاورزی در مواجهه با تغییرات بیرونی،
۳. اصول سازگاری و اصول پیچیدگی،
۴. تلاقی سازگاری و پیچیدگی در حکمرانی کشاورزی پایدار،
۵. تصمیم گیری در حالت های پیچیده،
۶. نظریه عامل محور در کشاورزی پایدار و مفهوم پایداری و تعادل اقتصادی-اجتماعی-اکولوژیکی،
۷. نظریه سیستم های نرم و مرزهای آن،
۸. روند تحول در سیستم های سازگار پیچیده،
۹. کشاورزی پایدار در مواجهه با تغییر اقلیم،
۱۰. تاثیر بازده زمانی و ظرفیت سازگاری در سیستم های پیچیده سازگار،
۱۱. روند تکاملی حکمرانی کشاورزی پایدار به عنوان یک نظام سازگار پیچیده،
۱۲. معیارهای شناخت و ارزیابی یک نظام سازگار پیچیده.

ج) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. (۱۳۹۸). حکمرانی آب در مواجهه با تغییر جهانی. نویسنده: پال وستل، ک. انتشارات دانشگاه تهران، تهران
- Lansing, J. S. (2003). Complex adaptive systems. Annual review of anthropology, 32(1), 183-204.
- Holland, J. H. (2006). Studying complex adaptive systems. Journal of systems science and complexity, 19(1), 1-8.
- Preiser, R., Biggs, R., De Vos, A., & Folke, C. (2018). Social-ecological systems as complex adaptive systems. Ecology and Society, 23(4)
- Cosens, B., & Gunderson, L. (Eds.). (2018). Practical panarchy for adaptive water governance: Linking law to social-ecological resilience. Springer.

•

عنوان درس به فارسی: اقتصاد منابع طبیعی تکمیلی		عنوان درس به انگلیسی: Intermediate Natural Resource Economics	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	- دروس پیش نیاز:	
تخصصی ☐	عملی ☐	- دروس هم نیاز:	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با اصول اقتصادی منابع طبیعی تجدیدناپذیر و تجدیدپذیر

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با مفاهیم نظام‌های سازگار پیچیده در کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست
۲. آشنایی با مدل‌های اقتصادی توسعه پایدار

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. آشنایی با مفاهیم و تعاریف پایه (اهمیت و نقش منابع طبیعی، طبقه‌بندی منابع طبیعی، منابع طبیعی و نظریه‌های رشد، کالای عمومی و خصوصی، اثرات جانبی، حقوق مالکیت و منابع طبیعی، عوامل مؤثر بر مدیریت ناکارآمد منابع طبیعی، کارکردهای منابع طبیعی)،
۲. بازارها و کارایی (عرضه و تقاضای بازار، بازارها و کارایی اجتماعی ایستا، بازارها و کارایی بین دوره‌ای)، استفاده کارا و بهینه از منابع طبیعی (مدل ساده بهینه یابی، تابع تولید، پایداری منابع طبیعی و اثرات ناشی از افزایش کمیابی منابع طبیعی)،
۳. سیاست‌های عمومی برای منابع طبیعی (اهداف سیاست‌های عمومی، انواع سیاست‌های عمومی، حقوق مالکیت خصوصی، سیاست‌های تشویقی، واپاشی‌های مستقیم، شکست بازار، سیاست‌های متمرکز و غیرمتمرکز)،
۴. تجزیه و تحلیل منابع طبیعی (اصول اقتصادی تحلیل منابع طبیعی، ارزش گذاری منابع طبیعی و اندازه‌گیری منافع (مصرفی و غیرمصرفی) و هزینه‌ها)،
۵. اقتصاد معدن، نفت و گاز (عوامل زمین‌شناسی و هزینه‌های استخراج، محدودیت‌های اقتصادی برای کشف ذخایر، قیمت گذاری و عوامل مؤثر بر آن، مدل‌های دو دوره‌ای بهره‌برداری از معدن و مسیر زمانی استخراج، عوامل مؤثر بر استخراج مواد معدنی در بازار رقابت کامل)،
۶. اقتصاد انرژی (اصول سیاسی حاکم بر بازار انرژی، قانون حفظ انرژی، استانداردهای CAFE)،
۷. اقتصاد جنگل و سیاست‌های آن (تصمیم در زمینه برداشت جنگل، کارکردهای جنگل، عوامل مؤثر بر تناوب بهینه، زمان بهینه بهره‌برداری از جنگل، مدل‌های پویا و تعیین زمان بهینه قطع درخت، دوره چرخش بهینه سرمایه‌گذاری در کاشت درخت، سیاست‌های حفاظت از جنگل)،
۸. اقتصاد شیلات و سیاست‌های آن (مسائل موجود در شیلات، مدل‌سازی ماهیگیری، نرخ کارای تلاش ماهیگیری، رویکردهای مدیریت شیلات، مدل‌های پویای بهره‌برداری از شیلات، سیاست‌های حفاظت از ماهیگیری)،
۹. اقتصاد مناظر طبیعی (اصول حاکم بر بهره‌برداری از مناظر طبیعی، عرضه و تقاضای مناظر طبیعی، عوامل محدودکننده استفاده از مناظر طبیعی (Rationing use)، تخصیص مطلوب مناظر طبیعی، اکوتوریسم)،
۱۰. اقتصاد تنوع زیستی (گونه‌های در معرض خطر، Noah Problem، تحلیل هزینه مؤثر حفظ تنوع زیستی، هزینه‌های حفظ تنوع).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- سوری، ع. و م. ابراهیمی. ۱۳۷۸. اقتصاد منابع طبیعی و محیط‌زیست، انتشارات نور علم.

- Field, B. C. 2008. Natural Resource Economics: An Introduction. Waveland Press.
- Pearce, D. W. and Turner, R. K. 1990. Economics of Natural Resources and the Environment. JHU Press

عنوان درس به فارسی: اقتصاد محیط زیست تکمیلی		عنوان درس به انگلیسی: Intermediate Environmental Economics	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش نیاز: -	
تخصصی ☐	عملی ☐	دروس هم نیاز: -	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشناسازی دانشجویان با اصول تکمیلی اقتصاد محیط زیست

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اصول و مفاهیم نظام‌های سازگار پیچیده در کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست
۲. آشنایی با مدل‌های اقتصادی توسعه پایداری زیست محیطی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفهوم اقتصاد محیط زیست، مسائل و مشکلات محیط زیست در جهان و ایران،
۲. رابطه اقتصاد منابع طبیعی با اقتصاد محیط زیست،
۳. علل اقتصادی و پیامدهای تخریب محیط زیست،
۴. طبقه‌بندی کارکردها، کالاها و خدمات اکوسیستمی، خصوصیات کالاها و خدمات اکوسیستمی (ویژگی‌های کالاهای عمومی و مشترک)، ارزش کالاها و خدمات محیط زیستی (استفاده‌ای و غیر استفاده‌ای)،
۵. لزوم استفاده از ابزارها و روش‌های غیربازاری، مبانی نظری ارزش گذاری: خاصیت جانشینی بین کالای بازاری و غیربازاری،
۶. معیارهای رفاهی شامل WTP و WTA، CV و EV به تفکیک تغییر در قیمت و مقدار و برای کالاهای پیوسته و گسسته،
۷. کاربرد تابع مطلوبیت غیرمستقیم در ارزش گذاری، کاربرد تابع مخارج در ارزش گذاری،
۸. ارتباط تقاضای مارشال و هیکس با ارزش کالاها و خدمات،
۹. تابع مخارج و تقاضای شرطی، معیارهای رفاهی CS و ES،
۱۰. مفهوم ارزش گذاری و روش‌های مهم ارزش گذاری منابع زیست محیطی: الف- روش‌های مستقیم بازار (شامل روش‌های مبتنی بر قیمت بازار، روش‌های مبتنی بر هزینه (روش هزینه جایگزینی، روش رفتار تعدیلی یا مخارج پیشگیری، روش هزینه فرصت، رهیافت‌های حفاظت آب و خاک)، روش مبتنی بر تابع تولید یا بهره‌وری تولید) ب- روش‌های مبتنی بر روش‌های ترجیحات آشکار شده (شامل روش هزینه سفر و روش Hedonic Pricing) ج- روش‌های مبتنی بر ترجیحات اظهار شده شامل روش ارزش گذاری مشروط CVM (طراحی، مراحل، فرمت‌های استخراج WTP، توزیع پیشنهادها، توابع پیشنهاد، معیارهای اعتبار و اعتماد) و روش آزمون انتخاب Choice Experiment (طراحی و مجموعه انتخاب، روش‌های استخراج WTP شامل انواع مدل‌های لاجیت) د- روش انتقال منافع به- approach Subjective wellbeing یا The life satisfaction approach،
۱۱. ارزیابی اثرات زیست محیطی در شرایط عدم اطمینان، کاربرد روش تحلیل هزینه - فایده در محیط زیست، ارزیابی طرح و ارزش گذاری محیط زیست،
۱۲. رشد اقتصادی و محیط زیست، منحنی زیست محیطی کوزنتس و فرضیه پناهگاه آلودگی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۲۰ درصد
- آزمون میان ترم ۳۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- Freeman, A. M., Herviges J. A. and Kling C. 2014. The Measurement of Environment of Resource Values – Theory and Methods, Routledge Press.

الف: عنوان درس به فارسی: علوم اجتماعی محیط زیست			
عنوان درس به انگلیسی:		Environmental Social Sciences	
درس پیش نیاز:		-	
درس هم نیاز:		-	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه	
نوع درس و واحد		نظری ☒ پایه ☐ تخصصی الزامی ☐ تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☐ پروژه/رساله/پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه ☒ است ☐ نیست ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب- هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با علوم اجتماعی و چگونگی رابطه آن با محیط زیست و منابع طبیعی

اهداف ویژه:

- آشنایی با مهمترین نظریه های علوم اجتماعی، جمعیت شناسی و تحلیل سیاست ها در منابع طبیعی
- آشنایی با مردم شناسی، یادگیری از عمل، دانش بومی و نقشه سازی مشارکتی
- آشنایی با سیستم های اکولوژیکی اجتماعی، اکولوژی انسانی و خدمات اکوسیستمی
- آشنایی با شبکه های اجتماعی و مسئولیت اجتماعی
- آشنایی با تغییرات سیمای سرزمین و برنامه ریزی توسعه و حفاظت

پ) صرفل ها:

نظری:

- معرفی مهمترین نظریه های علوم اجتماعی
- جمعیت شناسی در علوم محیط زیستی و تحقیقات منابع طبیعی
- تحلیل سیاست های منابع طبیعی: حقوق مالکیت، تحلیل نهادی و اقتصاد سیاسی
- قوم نگاری چند اشتراک، مردم شناسی اجتماعات محلی
- یادگیری در عمل و دانش بومی
- نقشه سازی با مشارکت مردمی از انواع ارزش های مکاندار معیشتی، اقتصادی، فرهنگی و حفاظتی
- اکولوژی انسانی و سیستم های اکولوژیکی- اجتماعی و خدمات اکوسیستمی
- شبکه های اجتماعی، تصمیم گیرندگان و انواع ذینفعان و مسئولیت اجتماعی
- شناخت و ارزیابی تغییرات زمانی- مکانی سیمای سرزمین
- برنامه ریزی توسعه تاب آور و حفاظت پایدار سرزمین

عملی: ندارد

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رویکرد یادگیری مشارکتی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۵۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

– قربانی، م؛ آذرنیوند، ح؛ خاور، ع. ۱۳۹۶. علوم اجتماعی محیط زیست. انتشارات دانشگاه تهران. ۳۸۸ ص.

-Moran, E. F. (2010). Environmental social science: human-environment interactions and sustainability. John Wiley & Sons.

-Berkhout, F. (2003). Negotiating environmental change: New perspectives from social science.

Vaccaro, I., Smith, E. A., & Aswani, S. (Eds.). (2010). Environmental social sciences: methods and research design. Cambridge University Press.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

عنوان درس به فارسی: ارزیابی و مدیریت محیط زیست		عنوان درس به انگلیسی: Environmental Assessment and Management	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	- دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	- دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با اصول ارزیابی محیط زیست و روشهای مدیریت سرزمین

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با موضوعات مرتبط با اکوسیستم‌ها
۲. آشنایی با مدل‌های تصمیم‌گیری

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. آشنایی با فرایندهای توسعه و فعالیت‌های انسانی،
۲. مدل‌های ارزیابی توان اکولوژیک و تعیین کاربری اراضی مطلوب،
۳. توسعه متعادل و متوازن سرزمین،
۴. عملکردهای بوم شناختی و خدمات اکوسیستمی،
۵. تعریف و ابعاد مدیریت اکوسیستم مینا،
۶. آشنایی با ضوابط و مقررات ملی و بین‌المللی محیط زیست ،
۷. آشنایی با سه گام شناخت، طرح‌ریزی و طراحی در مدیریت سرزمین،
۸. فرآیند برنامه‌ریزی راهبردی شامل تدوین استراتژی، تعیین اهداف، اولویت‌بندی اهداف، شناخت منطقه، طراحی و پیشنهاد گزینه‌ها، ارزیابی و اولویت‌بندی گزینه‌ها، اجرای برنامه، پایش برنامه؛
۹. استفاده از مدل‌های SWOT و DPSIR در اولویت‌بندی گزینه‌ها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره‌گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
آزمون میان‌ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- قربانی، م. (۱۳۹۸). حکمرانی آب در مواجهه با تغییر جهانی. نویسنده: پال وستل، ک. انتشارات دانشگاه تهران، تهران

- Lansing, J. S. (2003). Complex adaptive systems. Annual review of anthropology, 32(1), 183-204.
- Holland, J. H. (2006). Studying complex adaptive systems. Journal of systems science and complexity, 19(1), 1-8.
- Preiser, R., Biggs, R., De Vos, A., & Folke, C. (2018). Social-ecological systems as complex adaptive systems. Ecology and Society, 23(4)
- Cosens, B., & Gunderson, L. (Eds.). (2018). Practical panarchy for adaptive water governance: Linking law to social-ecological resilience. Springer.

عنوان درس به فارسی: انرژی، جامعه و طبیعت		عنوان درس به انگلیسی: Energy, Society and Nature	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	-	دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐	عملی ☐	-	دروس هم نیاز:
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

معرفی مفهوم انرژی پایدار و تعامل بین رقابت پذیری هزینه، امنیت عرضه و مسئولیت محیط زیستی. برای آگاهی دانشجویان از پیوند بین انرژی و محیط زیست، با تمرکز ویژه بر تغییرات اقلیمی، آلودگی هوا و دسترسی به انرژی. ارائه ابزارهای اساسی به دانشجویان برای ارزیابی روند انرژی و پیامدهای خط مشی آنها. مباحث سیاست انرژی و اقتصادی. معرفی بهره وری انرژی و منابع و فناوری های انرژی تجدید پذیر

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با موضوع انرژی پایدار
۲. ارزیابی اجتماعی و اقتصادی و امنیتی سیستم های تامین انرژی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف انرژی پایدار روند جهانی و منطقه ای انرژی از نظر عرضه سوخت و مصرف بخشی.
۲. مصرف برق، حمل و نقل و انرژی حرارتی.
۳. مصرف نهایی انرژی، ارکان سیاست انرژی پایدار و اثرات محیط زیستی انرژی،
۴. تغییر اقلیم، انتشار گازهای آلاینده هوا،
۵. امنیت تامین انرژی،
۶. رقابت پذیری هزینه ابزارهای سیاست،
۷. شاخص های بهره وری انرژی،
۸. ارزیابی اجتماعی و اقتصادی سیستم های تامین انرژی،
۹. توسعه بازار انرژی های تجدیدپذیر،
۱۰. روند عرضه و مصرف انرژی. تأثیر تصمیمات سیاستی بر روند انرژی. کمی کردن اثرات محیط زیستی مرتبط با انرژی، با تمرکز بر تغییرات اقلیمی،
۱۱. استفاده از دانش انرژی برای تعیین کمیت تأثیرات بر روند انرژی.
۱۲. مقایسه اثرات محیط زیستی انرژی های تجدیدپذیر با سوخت های فسیلی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهای):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- عباس پور، م. ۱۳۸۶. انرژی، محیط زیست و توسعه پایدار. انتشارات دانشگاه صنعتی شریف، موسسه انتشارات علمی، ۵۵۰ ص.

- Fowler, J. M. (1984). Energy and the Environment. McGraw-Hill Book Co., 1221 Avenue of the Americas, New York, NY 10020.
- Descola, P., & Pálsson, G. (Eds.). (1996). Nature and society: anthropological perspectives. Taylor & Francis.
- Cottrell, F. (2009). Energy & society: The relation between energy, social change, and economic development.

عنوان درس به فارسی: توسعه پایدار شهری		عنوان درس به انگلیسی: Sustainable Urban Development	
نوع درس و واحد			
پایه ☐	نظری ☒	دروس پیش نیاز: -	
تخصصی ☐	عملی ☐	دروس هم نیاز: -	
اختیاری ☒	نظری-عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با اصول و مفاهیم توسعه پایدار شهری

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با رویکردهای توسعه و استراتژی های آن،
۲. آشنایی با سیاست ها و برنامه های سیاست گذاری در حوزه کلان شهری،

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مفاهیم توسعه پایدار و توسعه پایدار شهری،
۲. اصول و راهکارهای توسعه پایدار شهری،
۳. نظریه های توسعه پایدار،
۴. رویکردهای توسعه و استراتژی های آن،
۵. ابعاد توسعه و شاخص های آن،
۶. روش های ارزیابی توسعه پایدار شهری،
۷. بیان مفهوم پایداری و ناپایداری، توسعه پایدار،
۸. مدیریت و برنامه ریزی شهری،
۹. جهانی شدن و توسعه پایدار،
۱۰. سکونتگاه های شهری و توسعه پایدار،
۱۱. شهر و پایداری اکولوژیکی، سیاست ها و برنامه های سیاست گذاری در حوزه کلان شهری،
۱۲. ارتباط توسعه پایدار شهری بر منابع طبیعی و محیط زیست

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بهره گیری از منابع اصلی، ارائه در قالب پاورپوینت، مباحث گروهی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهای):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون میان ترم	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

کامپیوتر، تخته

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- مرصوصی، ن و بهرامی پناه، ر. ۱۳۹۰. توسعه پایدار شهری، انتشارات دانشگاه پیام نور، ۱۹۵ صفحه.
- نگهبان، ر. ۱۳۹۳. مدیریت توسعه پایدار شهری، انتشارات امیران، ۱۵۶ صفحه.

- Tang, H. T. and Lee, Y.M. 2016. The Making of Sustainable Urban Development: A Synthesis Framework, sustainability journal, 8: 492